

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd



Bakalářská práce

Spolková činnost z lokálního hlediska

Petra Navrátilová

© 2020 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petra Navrátilová

Hospodářská politika a správa
Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Spolková činnost z lokálního hlediska

Název anglicky

Society's activity from the local point of view

Cíle práce

Cílem práce bude návrh možnosti využití spolkové činnosti pro regionální rozvoj. Podstatou práce bude vyhodnotit, jaký má vliv dle obyvatel sledovaných lokalit spolková činnost na rozvoj dané lokality. Cíl práce bude podpořen třemi dílčími cíli. Prvním dílčím cílem bude analýza stávající situace za pomoci socioekonomických charakteristik vybraných lokalit. Druhým dílčím cílem bude monitorovat povědomí a názory veřejnosti o aktivitách spolků. Třetím dílčím cílem bude zjistit vize aktérů na další činnosti spolků ve zvolených lokalitách.

Metodika

Teoretická část, charakteristika prostředí a stávající situace v problematice zvolené lokality bude vycházet ze studia dokumentů. První dílčí cíl bude zjištěn pomocí strukturovaných rozhovorů mezi veřejností. Druhý dílčí cíl bude vycházet z polostrukturovaných rozhovorů mezi aktéry působící ve zvolené lokalitě. Výsledky budou zhodnoceny, diskutovány a bude stanoven závěr. Osnova práce: 1. Úvod 2. Cíle a metodika 3. Teoretická východiska 4. Charakteristika prostředí 5. Terénní šetření 6. Zhodnocení výsledků a diskuse 7. Závěr 8. Seznam použitých zdrojů 9. Seznam příloh

Doporučený rozsah práce

30 – 60 stran

Klíčová slova

spolky, spolková činnost, lokalita, region, regionální rozvoj, obec, aktéři, nestátní neziskové organizace, volnočasové aktivity, dobrovolnická činnost

Doporučené zdroje informací

- BLAŽEK, Jiří. Teorie regionálního rozvoje: je na obzoru nové paradigma, či jde o pohyb v kruhu. Geografie – Sborník ČGS. 1999, č. 3. ISSN 1213-1075.
- DAMBORSKÝ, Milan. In: WOKOUN, René. Regionální rozvoj: (výchozí regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování). Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-72016990.
- DISMAN, Miroslav. Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 8024601397.
- DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. Nevýdělečné organizace v teorii. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-75521033.
- DUŠEK, Jiří. Management rozvoje regionů ve středoevropské perspektivě. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2018. ISBN 978-80-75560308.
- KLIKOVÁ, Christiana a Igor KOTLÁN. Hospodářská politika: aktualizované vydání. Vyd. 2. Ostrava: Institut vzdělávání Sokrates, 2006. ISBN 80-86572048.
- KOTTAK, Conrad Philip. Cultural anthropology. New York: McGraw-Hill, 1991. ISBN 0-07-035615-7.
- MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN. Regionální a municipální ekonomie. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1836-7.
- ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. Úspěšná nezisková organizace. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2017. Manažer. ISBN 978-80-27102495.
- ŽÁKOVÁ, Hana. Podpora spolkové činnosti [online] 2020. Dostupné z: <<https://www.hanazakova.cz/o-mne/podpora-spolkove-cinnosti/> 2020 © STAN.
-

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Pavla Varvažovská, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 27. 2. 2020

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 28. 2. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 03. 2020

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Spolková činnost z lokálního hlediska" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila žádná autorská práva třetích osob.

V Praze dne 21.3.2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí své práce Ing. Pavle Varvažovské, Ph.D. za podnětné rady a vedení této práce.

Spolková činnost z lokálního hlediska

Abstrakt

Cílem bakalářské práce je zhodnocení a porovnání spolkové činnosti v obci Stříbro, která se nachází v Plzeňském kraji, v okrese Tachov, se spolkovou činností v obci Planá, která se také nachází ve tachovském okrese v Plzeňském kraji.

Práce je rozdělena na teoretickou část a následné terénní šetření. V teoretické části je popsána charakteristika prostředí kraje i obou měst a jsou vysvětleny pojmy spolky, spolková činnost, region, regionální rozvoj a základní vymezení obou obcí. Definice těchto pojmů jsou velmi důležité pro další pochopení problematiky prezentované v druhé části této práce. Vlastní práce je rozdělena do tří dílčích cílů. Prvním dílčím cílem je analýza stávající situace za pomoci socioekonomických charakteristik vybraných lokalit. Druhým dílčím cílem je zjistit povědomí veřejnosti o aktivitách spolků prostřednictvím dotazníkového šetření a jeho následného vyhodnocení. Na základě dotazníkového šetření je stanoveno šest hypotéz, které jsou vyhodnoceny statistickou metodou testem dobré shody. Třetím dílčím cílem je zjistit vize hlavních a rozhodujících aktérů na další činnost spolků ve zvolených lokalitách.

Hlavním výsledkem této práce je zjištění, že dotázaní v obou městech projeví největší zájem o volnočasové aktivity pro děti a dospělé. Dalším zjištěním je, že o spolkové činnosti má největší zájem věková kategorie 51 let a výše, a to v obou městech. Na vlastní činnost spolků mají nejčastěji vliv obyvatelé, kteří žijí v obci od narození nebo déle než 31 let. Dále bylo zjištěno, že stupeň dosaženého vzdělání obyvatel se promítá do zájmu o spolkovou činnost a vlastní povolání obyvatel jen ve slabé míře ovlivňuje zájem o činnost jednotlivých spolků.

Klíčová slova: spolky, spolková činnost, lokalita, region, regionální rozvoj, obec, aktéři, nestátní neziskové organizace, volnočasové aktivity, dobrovolnická činnost

Society's activity from the local point of view

Abstract

The aim of this bachelor thesis is to evaluate and compare society's activities in the village Stříbro, which is located in Pilsner region – district Tachov, with the village Planá, which is also in the same district and region.

Thesis is divided into theoretical part and field survey that follows right after. Theoretical part describes regional environmental characteristics of both villages and then explains terms: region, regional development and basic specifications of both villages. These terms are crucial for comprehension of the issue presented in the second part of the thesis.

The field survey is divided into three sub-goals. First goal is analysis of the current situation in chosen localities. Second aims to find out public awareness about society's activities via questionnaire and its evaluation. Six hypothesis, that are evaluated by statistical method Pearson's chi-squared test, are set. Third goal is to discover visions of the main stakeholders for future development of the region.

The main outcome of this thesis is finding that respondents in both villages are most interested in leisure time activities for children and adults. Another finding is a fact, that most interested in society's activities is a category of people who are 51 years old or older. Society's activities are most influenced by local residents who live in the village since they were born or for longer than 31 years. Achieved education reflects on level of interest in society's activities whereas occupation has only slight effect.

Key words: societies, society's activity, locality, region, regional development, village, stakeholders, non-state non-profit organization, leisure activities, voluntary activity

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíle a metodika.....	12
3 Teoretická východiska.....	13
3.1 Region.....	13
3.2 Členění regionů.....	13
3.3 Regionální rozvoj.....	14
3.4 Regionální politika.....	16
3.5 Regionalizace.....	17
3.6 Obec.....	18
3.7 Spolek.....	18
3.8 Spolková činnost.....	20
3.9 Lokalita.....	21
3.10 Občanské aktivity, kultura, tradice.....	22
4 Charakteristika prostředí.....	23
4.1 Plzeňský kraj - charakteristika.....	23
4.2 Právní formy subjektů v Plzeňském kraji.....	29
4.3 Lokalita - město Stříbro.....	30
4.3.1 SWOT analýza.....	34
4.4 Město Stříbro – spolky.....	35
4.4.1 Hornicko – historický spolek.....	35
4.4.2 ZO ČSCH Stříbro – Základní organizace českého svazu chovatelů Stříbro.....	37
4.4.3 SDH - Sbor dobrovolných hasičů.....	37
4.5 Lokalita - město Planá.....	38
4.5.1 SWOT analýza.....	41
4.6 Město Planá – spolky.....	42

4.6.1	Hornicko – historický spolek.....	43
4.6.2	SDH – Sbor dobrovolných hasičů.....	44
4.6.3	Základní organizace Českého svazu ochránců přírody.....	45
5	Terénní šetření.....	47
5.1	Kvantitativní analýza.....	48
5.1.1	Dotazníkové šetření ze Stříbra.....	48
5.1.2	Dotazníkové šetření z Plané.....	57
5.1.3	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	66
5.1.4	Hypotézy k dotazníkovému šetření.....	67
5.1.5	Vyhodnocení hypotéz.....	71
5.2	Kvalitativní analýza.....	72
6	Zhodnocení výsledků a diskuze.....	76
7	Závěr.....	78
8	Seznam použitých zdrojů.....	79
9	Seznam příloh.....	83
	Příloha A - Dotazníkové šetření.....	83
	Příloha B - Polostandardizované rozhovory ze Stříbra.....	87
	Příloha C - Polostandardizované rozhovory z Plané.....	91
	Příloha D - Ekonomické subjekty podle PF v Plzeňském kraji a jeho okresech.....	95

Seznam obrázků

Obrázek 1 Graf četnosti zastoupení spolků v rámci územního uspořádání ČR.....	30
Obrázek 2 Fotografie ze štoly Prokop.....	36

Seznam tabulek

Tabulka 1 Hlavní vývojové etapy regionálního rozvoje a regionální politiky.....	15
Tabulka 2 Údaje o počtu SDH a členské základně dle krajského uspořádání.....	23
Tabulka 3 Právní formy v Plzeňském kraji.....	29
Tabulka 4 Struktura počtu obyvatel města Stříbra k 31.12.2018.....	33
Tabulka 5 Pohyb počtu obyvatel města Stříbra v období 2018.....	33
Tabulka 6 Základní charakteristika respondentů v lokalitě města Stříbro.....	35
Tabulka 7 Přehled poskytnutých dotací sledovaným spolkům od města Stříbro.....	35
Tabulka 8 Stav počtu obyvatel města Planá k 31.12.2018.....	40
Tabulka 9 Pohyb obyvatel v lokalitě Planá.....	40
Tabulka 10 Základní charakteristika respondentů v lokalitě Planá.....	42
Tabulka 11 Přehled poskytnutých dotací sledovaným spolkům od města Planá.....	43
Tabulka 12 Hlavní a nejčastější pozitivní a negativní výstupy z kvalitativní analýzy.....	73

1 Úvod

Podle statistik Českého statistického úřadu je v Plzeňském kraji celkem 7158 spolků a pobočných spolků. Jsou to subjekty sdružující osoby se stejnými zájmy, osoby ochotné pracovat bez nároku na nějaké finanční náhrady a především jsou to občané, jejichž spolková činnost v sobě nese potenciálně nevyčíslitelné poselství nejen pro současnou generaci, ale i pro generace budoucí.

Často se právě pomocí spolkové činnosti udržují tradice v místech jejich působení, setkávají se obyvatelé se společnými zájmy a spolky tak nepřímou i zlepšují úroveň sociálního života v obcích.

Spolky mají velmi významný prospěch nejen pro občany, kteří v místech jejich působení žijí, ale důležitou roli mají i pro svoje členy, kteří spolkovými aktivitami tráví značnou část svého volného času. Členy bývají společně často rodinní příslušníci, otcové a jejich synové, dcery a v mnoha případech se členství ve spolku v rodinách stává tradicí – děda, otec a syn nebo manželské páry a tímto tak celá další rodina.

Předmětem této bakalářské práce bude posouzení významu spolků a jejich činnosti v rozvoji dané lokality. Zvolenými lokalitami je město Stříbro a Planá, jež se nacházejí v Plzeňském kraji. Obě porovnávané lokality jsou města s hornickou historií a tradicí, a proto jedním z posuzovaných spolků bude zejména Hornicko-historický spolek Stříbro a Hornicko-historický spolek v Plané.

Hlavním důvodem výběru obce Stříbro je skutečnost, že zde autorka práce žije od narození. Autorka má k tomuto městu hluboký a osobní vztah, vyrůstala a studovala zde a jde zde také v současné době zaměstnaná.

Vzdálenost mezi posuzovanými lokalitami je asi jen 24 kilometrů. Samotné terénní šetření proto bude trochu časově náročnější, ale vynaložené úsilí by se mělo promítnout do výsledku vlastního výzkumu. Studium na Provozně ekonomické fakultě na České zemědělské univerzitě v Praze poskytlo autorce nahlížení na problematiku regionu z jiného úhlu pohledu. Autorka se pokusí uplatnit své nově nabyté i dosavadní vědomosti v praxi, tj. při zpracovávání této bakalářské práce.

2 Cíle a metodika

Hlavním cílem této práce je prozkoumat, jaký má vliv, alespoň dle obyvatel sledovaných lokalit, spolková činnost na rozvoj dané lokality. Dále se práce bude zabývat možnostmi využití spolkové činnosti v obcích v návaznosti na rozvoj regionu. Hlavní cíl práce pak bude podpořen hned třemi dílčími etapami, jejichž vyhodnocením bude možné dospět k výsledkům, které jsou předmětem zadaného tématu, a to na základě kvantitativního a kvalitativního výzkumu. Základní výzkumná otázka pak spočívá v tom, do jaké míry mohou spolky ovlivňovat chod obcí.

Prvním dílčím cílem bude analýza stávající situace za pomoci známých charakteristik oblasti, vybraných lokalit a zkoumaných subjektů.

Druhým dílčím cílem je provést kvantitativní analýzu formou rozhovorů s občany měst Stříbro a Planá, která by měla zjistit a monitorovat povědomí veřejnosti o spolcích a jejich aktivitách. Stanovení vzorku bude provedeno formou náhodného výběru v celé populaci dané lokality a následně rozděleno do věkových kategorií. Šetření bude provedeno polostrukturovanou formou za pomoci polytomických otázek.

Třetí dílčí cíl – další, tentokrát kvalitativní analýza, by měla formou polostandardizovaných rozhovorů zjistit vize či postoje zástupců klíčových aktérů z různých sektorů k další činnosti spolků ve zkoumaných lokalitách.

Uvedená práce je tematicky rozdělena na dvě části. V první, teoretické části je provedena rešérše dostupné literatury a z ní je uveden přehled základních pojmů vztahující se k řešené problematice. Je zde podrobně vysvětlen pojem spolek, spolková činnost, lokalita, region, regionální rozvoj, regionální politika, regionalizace, regionální analýza a dále kvantitativní a kvalitativní metody sociologického výzkumu.

Druhá část vlastní práce je založená na výstupech z terénního šetření. Vyhodnocení takto empiricky získaných dat za pomoci statistických metod by mělo posloužit k vlastnímu řešení studované problematiky, tj. využití zjištěných poznatků od respondentů k ověření hypotézy, zda má spolková činnost skutečně vliv na rozvoj zkoumané lokality, a dále by mělo stanovit, jakým způsobem (způsoby) se projevuje. Na základě kvalitativně i kvantitativně získaných dat je následně možné stanovit vhodnou teorii dalšího rozvoje či regrese. Výsledky celé práce budou následně shrnuty a diskutovány a budou vypsána vhodná doporučení pro tyto procesy, z nichž vyplyne i odpovídající závěr. Tímto by měl být zároveň naplněn hlavní cíl práce.

3 Teoretická východiska

3.1 Region

Stanovit univerzální definici regionu je vzhledem k různým úhlům pohledu takřka nemožné.

Snad nejvíce reálná definice je ta, že *„regiony jako objekty, na nichž lze definovat ekonomické systémy a subsystémy, tvoří výchozí kategorii regionálního zkoumání. Územní hlediska totiž zahrnují prostorovou diferenciaci územních celků a vztahy mezi nimi. Tyto celky pak mohou mít různé rozměry – od rozsáhlých nadstátních útvarů až po malé okrsky v sídlech či katastrální území – v závislosti na účelu a pojetí příslušné analýzy. Tyto územní celky tedy nazýváme regiony, přičemž synonyma jako prostorový, územní apod. je možno v zásadě nahrazovat přívlastkem regionální.“* (Macháček, Toth, Wokoun, 2011, s. 75-76)

Region je tedy jakýkoliv územní celek, který je podle jednoho či více znaků (resp. kritérií) vyčlenitelný z širšího území a jenž je pomocí těchto znaků vymezován pro konkrétní účel, nebo mu v uspořádání území přísluší konkrétní funkce (Jílková et al., 2018).

Z legislativního pohledu pak stanovuje region zákon o regionální podpoře ve znění § 2 jako územní celek, vymezený územními obvody krajů a obcí, jehož rozvoj může být podporován podle tohoto zákona (O podpoře regionálního rozvoje – z.č. 248/2000 Sb.).

3.2 Členění regionů

Klasifikace regionů je využívána k identifikaci nejvýznamnějších typů regionu na základě různých kritérií či hledisek.

Na tato hlediska lze přitom v základě nahlížet ze dvou úhlů:

- a) rozčleňování území státu do menších územních celků,
- b) seskupování základních prostorových jednotek do větších celků.

„Regiony určitého státu se z hlediska jejich prostorové velikosti vždy nacházejí mezi základní prostorovou jednotkou, obcí a státem. Typy regionů lze dále rozlišovat podle role administrativní nebo ryze účelové.“ (Jílková et al., 2018, s. 27)

Regiony na stejné hierarchické úrovni by současně měly být srovnatelné z hlediska rozlohy a počtu obyvatel.

Další typologie regionů je jejich členění na homogenní a heterogenní. Homogenní regiony se vyznačují stejnorodostí ve vztahu k určitým zvoleným kritériím, jako jsou např. geografické znaky, typ vegetace, klima nebo zastoupení určitých sektorů (např. region chmelařský, vinařský, těžební, rekreační, strojírenský atp.) anebo ukazatele charakterizující rozložení politických sil. Homogenní oblasti jsou pak ty oblasti, které dosáhly určitého stupně sociálně ekonomického rozvoje, jako ku příkladu. výše HDP, míry nezaměstnanosti, daňové vyváženosti či průměrných příjmů. Heterogenní neboli funkční regiony jsou následně vzájemně propojeny prostorovými jednotkami, přičemž funkční region je definován na základě funkční koherence, spojitosti či soudržnosti (Macháček, Toth, Wokoun, 2011).

„O takových regionech se často hovoří jako o regionech nodálních či polarizovaných, složených z prostorových jednotek různé velikosti a vybavenosti občanskou i technickou infrastrukturou, které jsou na sobě vzájemně určitým způsobem závislé, propojené určitým vztahem nebo vyjádřeny většinou pohybem zboží a obyvatel.“ (Poláková, 2018, s. 34)

3.3 Regionální rozvoj

V první řadě se v tomto rozlišuje mezi akademickou a praktickou definicí regionálního rozvoje (Damborský, In: Wokoun, 2008). Akademické pojetí regionálního rozvoje spočívá v aplikování ekonomických, sociálních a geografických poznatků na procesy a vztahy, jež se vyskytují na určitém území. Cílem je pak hledat relevantní nástroje k ovlivnění těchto procesů a vztahů. Praktický přístup chápání je přitom založen na růstu potenciálu regionu zapříčiněném optimalizací socioekonomických aktivit a využitím přírodních zdrojů, jenž se odráží v lepší životní úrovni obyvatelstva či vyšší konkurenceschopnosti. Akademické a praktické pojetí regionálního rozvoje jsou zároveň propojeny tak, že první vytváří základní poznatky, které jsou dále využívány pro praxi.

Dále existuje velké množství teorií regionálního rozvoje. Základní dělení rozlišuje teorie do dvou skupin, kterými jsou jednak konvergenční teorie, jednak divergenční teorie. Konvergenční teorie staví na regionální rovnováze, tedy že přirozenou základní tendencí rozvoje regionů je snižování nerovností mezi regiony. Divergenční teorie jsou pak teorie

regionální nerovnováhy, jejichž základním předpokladem je, že meziregionální rozdíly se v průběhu vývoje zvyšují. Názory, zda jsou vývojové tendence regionů spíše divergentní či konvergentní, jsou různé a v průběhu času se mění a vyvíjí. Rozlišujeme tedy následující přístupy k teoriím regionálního rozvoje, jimiž jsou:

- a) Neoklasické pojetí regionálního rozvoje
- b) Keynesiánské pojetí regionálního rozvoje
- c) Neomarxistické pojetí regionálního rozvoje
- d) Neoliberální pojetí regionálního rozvoje
- e) Institucionální pojetí regionálního rozvoje

Hlavní vývojové etapy regionálního rozvoje a regionální politiky pak demonstruje blíže i následující tabulka:

Tabulka 1 Hlavní vývojové etapy regionálního rozvoje a regionální politiky

Obecný přístup	Převažující teorie regionálního rozvoje	Regionální politika
Neoklasický (1920 – 1940)	Teorie regionální rovnováhy (zejm. tzv. neoklasické modely)	Základní idea: dělníci za práci Hlavní nástroje: nástroje zvyšující mobilitu pracovních sil
Keynesiánský (1950 – 1985)	Teorie regionální nerovnováhy (např. teorie exportní základny, teorie kumulativních příčin, teorie pólů růstu)	Základní idea: práce za dělníky Hlavní nástroje: nástroje podporující příliv investic ze soukromého i veřejného sektoru do problémových regionů (investiční dotace, relokace institucí)
Neomarxistický (1970 – 1985)	Teorie regionální nerovnováhy (např. teorie prostorových dělb práce)	Návrhy na opatření neomarxisté neformulovali, v některých socialistických zemích (např. bývalá ČSSR) byla ale regionální politika velmi účinná, avšak za cenu ztráty ekonomické výkonnosti a vnější konkurenceschopnosti

Neoliberální (1975 -)	Teorie regionální rovnováhy	Základní idea: podpora lokální iniciativy Hlavní nástroje: podpora malých a středních firem, decentralizace kompetencí, deregulační opatření
Institucionální (1980 -)	Teorie regionální nerovnováhy (např. teorie průmyslového okrsku nebo teorie učících se regionů)	Základní idea: spolupráce a inovace Hlavní nástroje: podpora malých a středních firem, šíření inovací, networking, gradualistická proměna místních institucí založená na učení

Zdroj: Blažek, 1999, s. 143

3.4 Regionální politika

Regionální politika představuje vlastně všechny veřejné intervence vedoucí ke zlepšení geografického rozdělení hospodářských činností, ve skutečnosti se však regionální politika pokouší napravit určité prostorové důsledky volné tržní ekonomiky ve smyslu dosažení dvou vzájemně závislých cílů – jednak ekonomického růstu a také zlepšení sociálního rozdělení socioekonomických efektů. Regionální politika je tak součástí státní hospodářské politiky a využívá svých nástrojů ke zmírnění různých regionálních rozdílů (Poláková, 2018).

Regionální politiku (Wokoun, 2008) pak tvoří soubor ekonomických a sociálních (ale i např. ekologických) politik, pomocí nichž se státy snaží dosáhnout národních cílů, jako jsou ekonomický růst, udržitelný rozvoj, kvalitní životní prostředí, sociální a politická stabilita, rovnost šancí obyvatel i rozdělování příjmů takovým způsobem, jež většina obyvatel považuje nejen za spravedlivý, ale který je současně ekonomicky stimulující.

Důvodů k vyčlenění regionální politiky ze souboru hospodářských politik je mnoho a jsou jak ekonomického, tak i politického, ekologického i sociálního charakteru, přičemž ekonomický rozměr regionální politiky je považován za nejvýznamnější. K těmto ekonomickým faktorům následně patří zejména otázka využití výrobních zdrojů a také pracovní síly (Kliková, Kotlán, 2006).

Účinná a dobře fungující regionální politika státu bere v potaz řadu důležitých faktorů a principů, jež musí zohledňovat či podporovat. Konkrétně jsou to následující determinanty:

- *„existence tržního prostředí a hospodářství založené na soukromém vlastnictví;*
- *volný pohyb práce mezi regiony (ať už v rámci zaostalých, ale rovněž v úspěšně se rozvíjejících, jakož i mezi nimi navzájem);*
- *volný pohyb kapitálu po celé zemi – hledání ekonomického potenciálu a zdrojů nových hodnot v regionech;*
- *volný pohyb zboží, výrobků, polotovarů a surovin;*
- *podpora efektivního fungování trhu na celém území státu jako celku při zohlednění regionální dimenze hospodářství;*
- *zlepšení sociálního rozdělení, resp. zabránění velkých rozdílů v ekonomické a sociální úrovni regionů;*
- *interakční funkční vazba mezi státem (státními orgány) a regionem (regionálními orgány) v oblasti přijímání, financování a realizaci rozvojových záměrů v regionu;*
- *prohlubování samosprávy měst a obcí a zabránění nadměrného růstu legislativy omezující svobodnou volbu v rozhodování jejich občanů.“ (Jílková et al., 2018, s. 34–35)*

Využívání regionálně-politických nástrojů následně znamená prosazování nových myšlenkových směrů založených na působení tržních sil, které vedou k využití vlastního ekonomického potenciálu na nižších úrovních státu. Právě tento vzájemný, silný, aktivně působící vztah mezi centrem a orgány na regionální úrovni je podstatou a hlavním metodickým principem dobře fungující účinné hospodářské regionální politiky.

3.5 Regionalizace

Regionalizací nazýváme činnost směřující k vymezení regionů. Regionalizace je tedy zpracování informací o rozmístění předmětů a jevů na zemském povrchu. Při regionalizaci můžeme postupovat „shora“ nebo „zdola“. Při regionalizaci „zdola“ vycházíme od základních jednotek, např. ekosystémů. Dvě a více jednotek se silnějšími vazbami mezi sebou spíše než k okolním jednotkám pak vytváří region. Regionalizace „zdola“ umožňuje snížit subjektivnost při vymezení regionu. Při regionalizaci „shora“ se snažíme vymežit typická území regionů (Dušek et al., 2018).

3.6 Obec

Ve smyslu platné právní úpravy je obec v České republice třeba chápat jako základní samosprávný celek a současně také jako základní samosprávné společenství občanů, kteří žijí na určitém území. Znaky určujícími obec, jakožto samosprávné společenství jsou: územní základ, osobní základ a výkon samosprávy.

Efektivně a dobře spravovaná obec je jednak požadavkem jejich občanů, jednak i současně cílem a snahou jejich představitelů. V intencích daného cíle se stále častěji uplatňují metodiky hodnotící efektivnost hospodaření s veřejnými prostředky a majetkem a účinnost využívání existujícího potenciálu obce. Takovouto metodikou je i určování bonity obce, která svou konstrukcí a postupem patří ke komplexnějším metodikám hodnocení ekonomického potenciálu. *„Je třeba uvést, že při hodnocení tohoto ekonomického potenciálu jsou jeho součástí i lokalizované podnikatelské soukromé a veřejné subjekty. Tato metodika je založena na vlastní (komunální) ekonomice a od uvedených ekonomických subjektů abstrahuje. Je založená na faktorech a ukazatelích hodnotících a měřících zacházení s vlastním majetkem a prostředky a měření vlivu té části vybavenosti, jež je obsahem kompetencí obce.“* (Masár, In: Dušek et al., 2017, s. 133-134)

3.7 Spolek

„Spolek je samosprávným dobrovolným (a účelově univerzálním) svazkem fyzických a právnických osob, založený k naplňování společného zájmu všech svých členů. Alespoň tři osoby vedené společným zájmem mohou založit k jeho naplňování spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a spolčovat se v něm (§ 214, odst. 1).“ (Dobrozemský, Stejskal, 2016, s. 110)

Institut spolku jako jedné z právnických osob soukromého práva je známý již z římského práva, které ukotvilo zásadu tzv. tres faciunt collegium (tři tvoří spolek). Aktivita osob spočívající ve spolčování jsou tedy známy odnepaměti. Smyslem těchto aktivit je přitom vytváření společenství vykonávajících činnost s úmyslem dosažení stanoveného cíle nebo záměru. Sdružování provází lidstvo v každé etapě jeho vývoje a může mít nejrůznější charakter – ekonomický (středověké cechy), zájmový (sportovní nebo kulturní spolky), politický či jiný (např. ochrana různorodých veřejných zájmů).

„Klíčovým aspektem sdružování je vůle osob vytvářet uskupení, v jejichž rámci budou tyto osoby moci realizovat své cíle či požadavky, efektivně uplatňovat svá práva

a právem chráněné zájmy a dělit se též o odpovědnost za splnění povinností stanovených právním řádem.“ (Peterková, In: Sládeček, Pouperová et al., 2011, s. 120–121)

Primární změnou platné právní úpravy se nabytím účinnosti nového občanského zákoníku (Zákon 89/2012 Sb.) k 1. 1. 2014 přitom stala občanská sdružení, dle zákona 83/1990 Sb. o sdružování občanů, už jen spolky. Paragraf 3041, odst. 2 výše citované novely zákona uložil spolku uvést do 3 let své stanovy do souladu s novou právní úpravou a doručit je orgánu, který vede veřejný rejstřík. Sankcí za nesplnění této povinnosti bylo zrušení spolku soudem - předtím byl však soud povinen nejprve stanovit přiměřenou lhůtu k nápravě.

Spolek je v České republice nejrozšířenější formou neziskové organizace. Legislativní problematiku spolku, jakožto právního subjektu, tedy řeší komplexně novela Občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., která nabývá účinnosti od 1. 1. 2014. Vymezuje ji znění paragrafů 213 – 302 a právní definici spolku podává paragraf 214, dle něhož mohou založit spolek jako samosprávný a dobrovolný svazek členů a spolčovat se v něm k společnému zájmu alespoň tři osoby vedené společným zájmem. Znění paragrafu 216 přitom stanoví povinnost, že název spolku musí obsahovat slova "spolek nebo „zapsaný spolek“, postačí však zkratka „z. s.“. V paragrafu 217 je pak definován právní vztah v poměru k hlavní činnosti spolku a podnikání či jiné výdělečné činnosti a využití zisku. Problematika založení spolku je zakotvena ve znění § 218 - § 221. Další paragrafové znění zákona vymezuje pojmy jako je ustavující schůze, vznik spolku, pobočný spolek, členství, seznam členů, zánik členství, organizace spolku, nejvyšší orgán spolku, členská schůze, dílčí členská schůze, shromáždění delegátů, náhradní zasedání členské schůze, neplatnost rozhodnutí orgánu spolku, kontrolní komise, rozhodčí komise, zrušení spolku, likvidace spolku, fúze spolků nebo rozdělení spolku (Občanský zákoník – z.č. 89/2012 Sb.).

Poněkud zvláštní charakter má následně spolek Sboru dobrovolných hasičů (SDH), který je právně samostatný subjekt a jenž je součástí Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska (SH ČMS). SDH pomáhají při plnění úkolů na úseku požární ochrany. K mimořádným událostem vyjíždějí Jednotky sborů dobrovolných hasičů (JSDH), které zřizují obce nebo podniky jako svou organizační složku. Jednotka sboru dobrovolných hasičů se řídí zákonem o požární ochraně. Z výše uvedeného vyplývá, že SDH a JSDH nemají po právní stránce nic společného. Člen JSDH nemusí být členem SDH a naopak. V obci může fungovat SDH, přitom obec nemusí mít povinnost zřídit JSDH. Nebo naopak, obec jednotku zřídí, aniž by v obci fungovalo SDH.

Jednotlivé činnosti spolků, jak již bylo uvedeno výše, jsou však různorodé a zahrnují de facto všechny oblasti lidské činnosti.

Dále, jak uvádí jeden zahraniční zdroj, v soudobé společnosti hrají centrální úlohu kreativita a technologie nejen v rozvoji ekonomických fenoménů, ale také v cestě, jak lidé promítají své interpersonální vztahy a postoj jejich bytí v životním prostředí (<https://www.mdpi.com>, 2020).

Měli bychom si proto uvědomit, že spolky opravdu vznikají z nejrůznějších důvodů a tu a tam odrážejí aktuální potřeby občanů nebo jejich postoje k společenským otázkám.

O oceňování nejen této kulturní diverzity pak píše např. autor Kottak především z antropologického hlediska. Ten mimo jiné zmiňuje, že *„žádný akademický obor nemá silnější závazek nebo nerespektuje více lidské kulturní rozmanitosti než antropologie. Antropologové běžně poslouchají, zaznamenávají a pokoušejí se reprezentovat hlasy a perspektivy z mnoha časů, míst, zemí a kultur. Prostřednictvím různých podskupin antropologie, která spojuje biologické, sociální, kulturní, jazykové nebo historické přístupy, pak vzniká více různorodých perspektiv, jež poskytují plnější ocenění toho, co to je a znamená být člověkem.“* (Kottak, 1991, s. 24)

3.8 Spolková činnost

Zájmová spolková činnost je nejvíce zastoupenou činností v nestátních neziskových organizacích (NNO). Tyto zájmy byly částečně naznačeny již v předchozí kapitole.

Každá organizace, stejně jako spolek, musí mít v první řadě své poslání. O tom, že je takovéto poslání funkční, vypovídají určité charakteristické znaky. Dále si musí definovat své hodnoty, stejně jako vize, své cíle, cílové skupiny a podporovatele, popř. ještě definovat možnou konkurenci a alokovat zdroje, mezi něž patří finance, materiál a lidé. Mezi prosazování každé organizace na veřejnosti pak patří firemní kultura a image organizace, pořádání nejrůznějších akcí, komunikace s důležitými partnery a subjekty nebo komunikace s médii. Fundraising je také důležitou věcí nutnou pro finanční zajištění provozu organizace (Šedivý, Medlíková, 2017).

Při provozování se spolky zaměřují na aktivity pořádané buď výhradně pro své členy, nebo s přesahem do širší veřejnosti, kdy se jejich aktivity blíží službám poskytovaným určitým skupinám. Zájmová spolková činnost je zároveň postavena výhradně na členském principu. Typickým příkladem této činnosti jsou aktivity tradičních venkovských

zájmových spolků (například Sokol, včelařské svazy, dobrovolní hasiči, apod.). Vlastní zájmová činnost je pak určována s různou intenzitou prostřednictvím potřeby se seberealizovat v rámci společných zájmů. K naplnění vlastní činnosti spolků je dále třeba finančních prostředků. Primárním způsobem jejich získávání jsou členské příspěvky. Jejich výši si stanoví každý spolek ve stanovách. Finanční prostředky dále může získat z příjmů z jeho vedlejší hospodářské činnosti, které ale smí použít pouze na spolkovou činnost a správu. Spolek tedy může vyvíjet jen vedlejší hospodářskou činnost spočívající v podnikání nebo jiné výdělečné činnosti pouze, pokud je jejím účelem podpora hlavní činnosti nebo hospodárné využití spolkového majetku. Finance můžou spolky dále získat formou dotace z obecního rozpočtu, což je nevratná (ale účetnictví a výkazům podléhající) finanční výpomoc. Známe dvě formy finanční pomoci spolkové činnosti, z nichž jednou je programová dotace, pokud má obec zájem podporovat určitou oblast, druhou je potom individuální dotace, poskytovaná na základě žádosti. Žádost musí obsahovat dané náležitosti a musí být schválena zastupitelstvem. Zájmové spolky se tak svou činností stávají aktivními lokálními aktéry v oblastech místního společenského života a místní kultury (Schwartzhoffová, 2018).

Se spolkovou činností obce úzce souvisí i místní společenské a kulturní tradice, jež jsou s prostředím historicky spojeny. Tradice k obci neodmyslitelně patří, jsou jejím specifikem, posilují sounáležitost místních obyvatel k prostředí, v němž žijí. Dále je si zapotřebí uvědomit, že členové spolků většinou vykonávají svou činnost bez nároku na finanční odměnu s tím, že z vykonané práce mají pouze pocit osobního zadostiučinění. Často si obec jejich přínos k rozvoji lokality ani neuvědomuje. Např. senátorka Hana Žáková dokonce tvrdí, že jestliže spolková činnost nebude fungovat, obce vymřou (Žáková, 2020)

Kulturní a společenský život v obci proto podporuje nezbytnou stabilitu komunit a startuje jejich rozvoj, stejně jako vyrovnává rozdíly mezi jednotlivými sociálními skupinami.

3.9 Lokalita

Lokalita - resp. lokální úroveň - je z hlediska regionálního rozvoje nejčastěji pojímána coby studovaný detailní, málo rozlehlý prostor či území, odpovídající určitému schématu územního měřítká. Rozdíly mezi lokalitami jsou pak dány odlišným stupněm

aktivity místních aktérů, jejich úrovní, angažovanosti a schopnosti zapojit se do obecných procesů probíhajících v prostředí lokality. Lokalitu lze v tomto pojetí chápat jako prostor pro mobilizaci místních aktivit a potenciálu. Následné lokality tak mohou skrze větší angažovanost místních aktérů iniciovat úspěšný rozvoj regionu, a to i přes probíhající nepříznivé globalizační a transformační procesy (Vrzáček et al., 2018).

Pro život v dané lokalitě - obci - je proto velmi důležitá existence nejrůznějších spolků. Rozvoj spolkového života v obcích, posilování komunitních vazeb a související budování společné identity jsou důležitým předpokladem pro zachování rozvoje a životaschopnosti dané lokality.

3.10 Občanské aktivity, kultura, tradice

Je více než jasné, že spolu se spolčováním souvisejí nejen nejrůznější občanské aktivity, ale i kultura a tradice, jak z regionálního, tak i lokálního hlediska.

Není úkolem této práce vymezovat jejich jednotlivé činnosti a projevy, protože v praktické části této práce jsou zahrnuty jen některé z nich.

Je ovšem důležité na tomto místě zdůraznit, že i přes globalizační a transformační projevy v celé společnosti především kultura a s ní související tradice stále zauímají na svých regionálních či lokálních úrovních své nenahraditelné místo. Jsou spjaty nejen s národnostní příslušností jednotlivých občanů, ale také s jejich vyjádřením postoje (náboženského, politického atp.). Také z pohledu statistiky vypovídají nejen o jejich struktuře, ale i o jakémsi hlouběji zakořeněném postoji či přesvědčení.

I z toho důvodu je potřeba si uvědomit také historický kontext a další souvislosti, při nichž se spolčování v našich zemích postupně vyvíjelo a jež zapříčinily i rozvoj či ústup občanského sektoru především po r. 1989 (Pospíšilová, Šťovičková, 2019).

Z volnočasových občanských aktivit má největší tradici už od vzniku České republiky dobrovolná činnost hasičských spolků. Sbory dobrovolných hasičů patří svým zastoupením k těm nejčetnějším, jsou téměř v každém městě či obci. Jejich základní činnost se často úzce prolíná i s kulturním životem v dané lokalitě, jehož se spolky aktivně účastní. Činnost hornických spolků má také dlouholeté tradice spjaté hlavně s obdobím intenzivní těžby až do konce II. světové války. V době socialistické éry tyto spolky už nebyly funkční. Po roce 1989 nastává paradoxně nový rozvoj hornické spolkové činnosti i když ve vlastní těžební činnosti dochází k výraznému útlumu.

4 Charakteristika prostředí

4.1 Plzeňský kraj - charakteristika

Pro bakalářskou práci byl vybrán kraj Plzeňský – konkrétně města Stříbro a Planá u Mariánských Lázní. V následujících řádcích této bakalářské práce bude provedeno seznámení s místními specifiky.

Úvodem bude představena tabulka, která sleduje evidenci členů ve Sborech dobrovolných hasičů z celostátního hlediska (hornickým spolkům a sborům dobrovolných hasičů je v této práci věnováno nejvíce prostoru).

Tabulka 2 Údaje o počtu SDH a členské základně dle krajského uspořádání

OSH (KSH)	Počet registrovaných SDH k 31. 12. 2018	Hasiči – počet řádných členů		
		do 18 let	18 – 26 let	celkem
Praha - město	41	748	221	2667
Středočeský	1 196	8 919	5 186	54 291
Jihočeský	1 008	5 692	4 205	44 554
Plzeňský	782	4 747	3 140	34 885
Karlovarský	70	806	250	3 013
Ústecký	259	2 228	964	9 373
Liberecký	295	2 984	1 431	15 922
Královehradecký	624	4 255	2 488	26 603
Pardubický	576	4 244	2 657	25 290
Vysočina	955	6 294	5 255	43 882
Jihomoravský	570	5 885	3 084	27 810
Olomoucký	492	4 256	2 680	23 060
Zlínský	383	4 647	2 740	21 935
Moravskoslezský	419	5 500	2 669	25 781
celkem	7 662	61 205	36 970	35 9116

Zdroj: www.dh.cz

Charakteristika kraje

Plzeňský kraj leží na jihozápadě České republiky. Hranici kraje na západě tvoří státní hranice se SRN (Bavorskem), severozápadně leží kraj Karlovarský, severovýchodně kraj Středočeský a na jihovýchodě kraj Jihočeský (www.czso.cz, 2020).

Svou rozlohou 7 649 km² je třetím největším krajem v České republice, avšak počtem obyvatel se řadí na osmé místo v ČR. Sedm okresů kraje (Domažlice, Klatovy, Plzeň-město, Plzeň-jih, Plzeň-sever, Rokycany a Tachov) představuje územní celky výrazně se odlišující krajinným charakterem, počtem i skladbou obyvatelstva, ekonomickým potenciálem, velikostí i hustotou osídlení (www.czso.cz, 2020).

Přírodní poměry

Rozmanitost přírodních podmínek je dána především reliéfem kraje. Z hlediska geografického systému lze Plzeňský kraj rozdělit do několika oblastí: Plzeňská pahorkatina, Brdská vrchovina (část), Český les a Šumava (část). Klimatické, geologické a hydrologické podmínky jsou v jednotlivých územních celcích značně odlišné. Zásoby nerostných surovin, které představují základní potenciál pro rozvoj zpracovatelského průmyslu, se v Plzeňském kraji soustřeďují zejména do vnitrozemí (oblast kolem Plzně). Jedná se o zásoby černého uhlí, žáruvzdorné a keramické jíly a stavební kámen. V oblasti podhůří Šumavy se nalézá vápenec. Pro zemědělství v kraji jsou celkem příznivé podmínky. Zemědělská půda pokrývá téměř 49,3 % celkové rozlohy kraje (z toho podíl orné půdy činí 66,9 %). Lesní hospodářství je charakteristické dostatečnými přírodními zdroji dřeva. Podíl zalesněné plochy na celkové rozloze kraje činí 40,4 % (zejména vlivem lesnatých ploch Šumavy, Českého lesa a Brdské vrchoviny). V celkovém objemu těžby dřeva jehličnatých stromů zaujímá Plzeňský kraj v porovnání s ostatními kraji sedmé nejvyšší místo. Životní prostředí Plzeňského kraje v rámci ČR můžeme hodnotit příznivě. Hodnoty měrných emisí podle REZZO1-4 v Plzeňském kraji dosahují nižších hodnot než ve většině ČR (www.czso.cz, 2020).

K nejméně zatíženým oblastem náleží horské partie Šumavy, Českého lesa, západní Brdy a oblast v okolí Manětína a Nečtin. Ochranu přírody na Šumavě zabezpečuje NP a CHKO Šumava. Na území Plzeňského kraje se vyskytuje 5 chráněných krajinných oblastí (Šumava, Český les, Slavkovský les, Brdy a Křivoklátsko) a 193 maloplošných chráněných území. Výjimku tvoří Plzeň a její okolí, kde je životní prostředí extrémně narušeno. Měrné emise zjištěné v okrese Plzeň-město mnohonásobně převyšují hodnoty

měrných emisí v ČR. Plzeň se svým okolím je zatížena vysokou koncentrací průmyslových aktivit a silniční dopravou. Přetížená silniční síť výrazně zhoršuje emisemi (oxidy dusíku a uhlovodíky) a hlukem kvalitu životního prostředí. Devastace krajiny po těžbě je nejrozsáhlejší v oblastech Nýřany-Tlučná-Vejprnice, Břasy-Radnice, na Stříbrsku a Ejpovicku (www.czso.cz, 2020).

Administrativní členění

Od 1. 1. 2003 byla na základě zákona č. 314/2002 Sb. o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností Česká republika nově administrativně rozdělena do 205 správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Vyhláškou Ministerstva vnitra č. 388/2002 Sb. byly stanoveny správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem a správní obvody obcí s rozšířenou působností. Po ukončení činnosti okresních úřadů (k 31. 12. 2002) tak byla významná část jejich kompetencí přenesena na obce s rozšířenou působností. Plzeňský kraj byl rozdělen do 15 správních obvodů obcí s rozšířenou působností (ORP) a do nich spadajících 35 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem (POU). Mezi obce s rozšířenou působností patří: Blovice, Domažlice, Horažďovice, Horšovský Týn, Klatovy, Kralovice, Nepomuk, Nýřany, Plzeň, Přeštice, Rokycany, Stod, Stříbro, Sušice a Tachov (www.czso.cz, 2020).

Počet obyvatel

Plzeňský kraj je s počtem obyvatel 584 672 osob (k 31. 12. 2018) sedmým nejmenším krajem v České republice a tvoří tak 5,5 % z celkového počtu obyvatel ČR. Rozložení obyvatel v rámci kraje je značně nerovnoměrné. Téměř 30 % obyvatel žije v Plzni a dalších 23,2 % obyvatel je soustředěno do 16 měst s více než 5 tisíci obyvateli. V menších městech do 4 999 obyvatel žije zhruba 14,3 % obyvatel Plzeňského kraje. Plzeňský kraj je v ČR třetím nejméně zalidněným krajem. Hustota obyvatel v kraji představuje 76,4 obyvatel na km² (hustota v ČR činí 135,0 obyvatel na km²). Nejnižší hustoty v Plzeňském kraji dosahují okresy Tachov (38,9 obyvatel na km²) a Klatovy (44,4 obyvatel na km²) (www.czso.cz, 2020).

Pro Plzeňský kraj je typický vysoký počet malých sídel s nerovnoměrným rozmístěním, chybí zde města střední velikosti, struktura středisek je v porovnání s ČR atypická. Město Plzeň se svými 172 441 obyvateli představuje protiklad k malým sídlům, neboť je po Praze druhým nejvýznamnějším centrem v Čechách. Plzeňský kraj má

57 měst, ve kterých žije 391 500 obyvatel, tj. 67,0 % z celkového počtu obyvatel kraje. Z hlediska věkové struktury patří Plzeňský kraj k územím se starším obyvatelstvem v ČR, průměrný věk obyvatel kraje dosáhl v roce 2018 výše 42,7 let, v okrese Klatovy dokonce 43,7 let, naopak nejnižší byl v okrese Tachov (41,7 let). Vysoký podíl staršího obyvatelstva v Plzeňském kraji je patrný též z indexu stáří (počet osob ve věku 65 a více let na 100 osob ve věku 0–14 let). V roce 2018 zde tento index dosáhl výše 129,7, což je šestá nejvyšší hodnota v ČR (index stáří ČR činil 123,2). V rámci kraje dosáhl index stáří nejvyšších hodnot v okresech Klatovy (145,7), Plzeň-město (135,1) a Rokycany (131,8), naopak nejnižší byl v okrese Tachov (113,1). Počet obyvatel v Plzeňském kraji se v roce 2018 v porovnání s rokem 2017 zvýšil o 3 856 obyvatel. Počet živě narozených se meziročně zvýšil jen o 16 osob, tj. nárůst o 0,3 %. Přírozený úbytek dosáhl hodnoty -194 osob. Na růstu obyvatel Plzeňského kraje se podílelo migrační saldo, které činilo 4 050 osob. V roce 2018 dosáhl v Plzeňském kraji relativní počet živě narozených dětí hodnoty 10,4. V porovnání s celorepublikovým průměrem byla tato hodnota nižší. Relativně nejvíce dětí se narodilo v okresech Plzeň-město (11,0), Tachov (10,5) a Rokycany (10,5) (www.czso.cz, 2020).

Ekonomika

Hlavní sídla kraje leží na rozvojových osách regionálního významu a na západní radiální ose, která spojuje Plzeň s Prahou a směřuje koridorem k hranici s Německem. Mimo tyto osy se nachází řídce zalidněná území s převažující obytnou a zemědělskou funkcí, s nedostatečně vyvinutou sociální a technickou infrastrukturou a omezenou dopravní obslužností. K oživení těchto sídel přispívá vznik malých podniků, obnova řemesel a rozvoj služeb vázaných na cestovní ruch. Aby mohly být některé aktivity alespoň částečně realizovány, sdružují se obce do mikroregionů (www.czso.cz, 2020).

K významným potravinářským podnikům Plzeňského kraje patří: Plzeňský Prazdroj a.s. (založený v roce 1842) - největší český exportér piva, který se stal součástí mezinárodní skupiny Asahi Group Holdings Ltd (japonská pivovarnická společnost), dále Stock Plzeň a. s. - tradiční výrobce lihovin, v současné době největší výrobce lihovin v České republice, a Bohemia Sekt Českomoravská vinařská a. s. ve Starém Plzenci - významný producent vín. K významným průmyslovým odvětvím v regionu náleží strojírenství, které je spojováno především se jménem Škoda. Hlavním výrobním sortimentem jsou zařízení pro klasickou i jadernou energetiku a petrochemii, výrobky hutí

a kováren, těžké obráběcí stroje, zařízení pro válcovny, zařízení pro zpracování cukrové třtiny, hydraulické a vulkanizační lisy, převodovky, kolejové dopravní prostředky, trolejbusy, kompletní elektrické pohony, turbíny pro paroplynové cykly a odběrové parní turbíny (www.czso.cz, 2020).

Dalšími důležitými průmyslovými podniky, které ovlivňují ekonomiku kraje, jsou: DIOSS Nýřany a. s. orientující se na výrobky z plechů a trubek, Okula Nýrsko a. s. zaměřená především na zpracování plastických hmot a LASSELSBERGER s. r. o., reprezentující především keramický průmysl. Plzeňský kraj je díky své poloze neustále přitažlivý pro zahraniční investory. Zahraničním investicím dominuje japonský závod Panasonic AVC Networks Czech s. r. o., který vyrábí panely s plochými zobrazovacími displeji. K významným zahraničním firmám se řadí firma VISHAY ELECTRONIC s. r. o., zabývající se výrobou elektronických součástek, BORGERS CS spol. s. r. o., s výrobou tkanin a textilních podlahových krytin pro automobilový průmysl, MD ELEKTRONIK spol. s. r. o., s výrobou kabelových propojek a Daikin Industries Czech Republic s. r. o., s výrobou tepelných čerpadel, klimatizační techniky a ventilačních systémů. Ke zmírňování sociálně ekonomických rozdílů přispívá přeshraniční spolupráce se sousedním Bavorskem v rámci euroregionů. Evropský program podpory přeshraniční spolupráce využívají v Plzeňském kraji okresy Domažlice a Klatovy v euroregionu Šumava a okres Tachov v euroregionu Egrensis. V roce 2017 bylo v Plzeňském kraji (podle pracovištní metody včetně podnikatelských subjektů do 20 zaměstnanců a podle předběžných údajů) zaměstnáno 221,8 tis. fyzických osob, což je 38,2 % z celkového počtu obyvatel v kraji. Průměrná hrubá měsíční mzda na fyzické osoby (podle předběžných údajů) činila 28 220 Kč a Plzeňský kraj se tak zařadil na 3. místo v ČR po hl. městě Praze a Středočeském kraji. Průměrná mzda však byla v porovnání s celorepublikovým průměrem o 1,7 % nižší. Podle registru ekonomických subjektů bylo k 31. 12. 2018 v Plzeňském kraji evidováno 147 014 ekonomických subjektů, z toho bylo nejvíce fyzických osob (78,5 %). Většina ekonomických subjektů kraje (37,6 %) má přitom sídlo v okrese Plzeň-město. Výraznou úlohu v zaměstnanosti Plzeňského kraje sehrává 61 subjektů s 500 a více zaměstnanci, z toho 25 jich zaměstnává 1 000 a více pracovníků. Mezi organizace s větším počtem zaměstnanců patří v Plzeňském kraji: LASSELSBERGER s. r. o., VISHAY ELECTRONIC spol. s. r. o., Statutární město Plzeň, IDEAL AUTOMOTIVE Bor s. r. o., HP-Pelzer s. r. o., International Automotive Components Group s. r. o., Plzeňský Prazdroj a. s., BORGERS CS spol. s. r. o., Západočeská univerzita v Plzni, MD ELEKTRONIK

spol. s. r. o., a Fakultní nemocnice Plzeň. V rámci ČR patří Plzeňský kraj k oblastem s nižším podílem nezaměstnaných. K 31. 12. 2018 bylo registrováno 9 009 uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce. V porovnání s ostatními kraji ČR zaujímá Plzeňský kraj s nejmenším podílem nezaměstnaných s 2,12 % hned druhé místo. Nejvyššího podílu nezaměstnaných dosahují okresy Tachov (2,86 %) a Rokycany (2,48 %), naopak nejnižší podíl nezaměstnanosti je zastoupen v okresech Plzeň-jih (1,71 %) a Plzeň-město (1,79 %). K 31. 12. 2018 bylo v Plzeňském kraji 34 866 pracovních míst v evidenci Úřadu práce, na jedno pracovní místo připadlo přibližně 0,3 uchazečů. Nejhorší stav byl zaznamenán v okrese Klatovy, kde bylo evidováno 0,6 uchazečů na jedno pracovní místo. Nezaměstnaní absolventi a mladiství představovali v Plzeňském kraji 4,5 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání v evidenci Úřadu práce. Ve zdravotnictví zabezpečuje lůžkovou péči v kraji síť 10 nemocnic s 3 321 lůžky (včetně ambulantní části). Některé LDN se však staly součástí nemocnic a nevykazují se jako samostatná zařízení. Síť předškolních a školských zařízení v kraji představuje 276 mateřských škol, 222 základních škol, 15 gymnázií a 44 oborů odborného vzdělání na středních školách bez nástavbového studia. Vysokoškolské vzdělání nabízí Západočeská univerzita na svých 9 fakultách (ekonomická, pedagogická, filozofická, právnická, aplikovaných věd, strojní, elektrotechnická, zdravotnických studií a designu a umění Ladislava Sutnara). Studenti mohou taktéž studovat na Lékařské fakultě v Plzni, která patří pod Univerzitu Karlovu v Praze, dále v Univerzitním středisku v Plzni, které patří pod Metropolitní univerzitu o. p. s. v Praze, a v Klatovech, kde poskytuje vysokoškolské vzdělání Provozně ekonomická fakulta, která je součástí České zemědělské univerzity v Praze (www.czso.cz, 2020).

Pro cestovní ruch jsou v kraji příznivé podmínky. Město Plzeň nabízí mnoho kulturních památek, zajímavé je i jeho historické podzemí, které svým rozsahem cca 20 km patří k nejrozsáhlejším ve střední Evropě. K přírodním zajímavostem v Plzni pak patří Bolevecká rybníční soustava, což je z technického i krajinářského hlediska unikátní pozdně gotické dílo z 15. století. Je zde dále hustá síť rekreačních a turistických cest. K dalším často navštěvovaným místům patří Zoologická a botanická zahrada města Plzně a vrchy v okolí Plzně: Krkavec, Chlum a Sylván s rozhlednami. Ke kulturním památkám kraje patří barokní zámek Manětín, klášterní konvent v Plasích (národní kulturní památka), zříceniny gotických hradů Radyně a Buben, renesanční zámek Kaceřov, zřícenina hradu Rabštejn nad Střelou, renesanční zámek Horšovský Týn, vodní hrad Švihov, zámek Kozel, barokní zámek Nebílovy, zámek Lužany, klášter v Kladrubech, hrad Kašperk, zřícenina

gotického hradu Libštejn a mnoho dalších. Také Domažlice a jejich tradiční každoroční srpnové Chodské slavnosti přitahují pozornost mnoha návštěvníků. Výborné podmínky pro letní i zimní rekreaci nabízí Šumava díky svým četným turistickým i cykloturistickým stezkám. Pro sjezdové i běžecké lyžování je zde zároveň mnoho upravovaných sjezdovek a běžeckých tras (www.czso.cz, 2020).

K rekreaci a zlepšení zdravotního stavu je možno využít pobytu v Konstantinových Lázních, které jsou zaměřeny na prevenci, léčbu a rehabilitaci kardiovaskulárních chorob, na léčení pohybového aparátu a dýchacího ústrojí. K dalším místům vhodným pro rekreaci v kraji patří přehradní nádrž Hracholusky a vodáky hojně využívaná řeka Berounka (www.czso.cz, 2020).

4.2 Právní formy subjektů v Plzeňském kraji

Právní formy jednotlivých podnikajících i nepodnikajících ekonomických subjektů demonstruje tabulka, uvedená z důvodu rozsahu práce v příloze Příloha D - Ekonomické subjekty podle PF v Plzeňském kraji a jeho okresech, z níž je patrné, že spolků celkově v Plzeňském kraji je dohromady 5194, pobočných spolků 1964, z čehož v námi sledovaném okrese Tachov, pod nějž spadá jak město Stříbro, tak i město Planá, je spolků 507 a pobočných spolků 173. Vyplývají z ní zároveň i jiné právní formy, z nichž nejvíce osob samozřejmě podniká jako fyzická osoba (OSVČ).

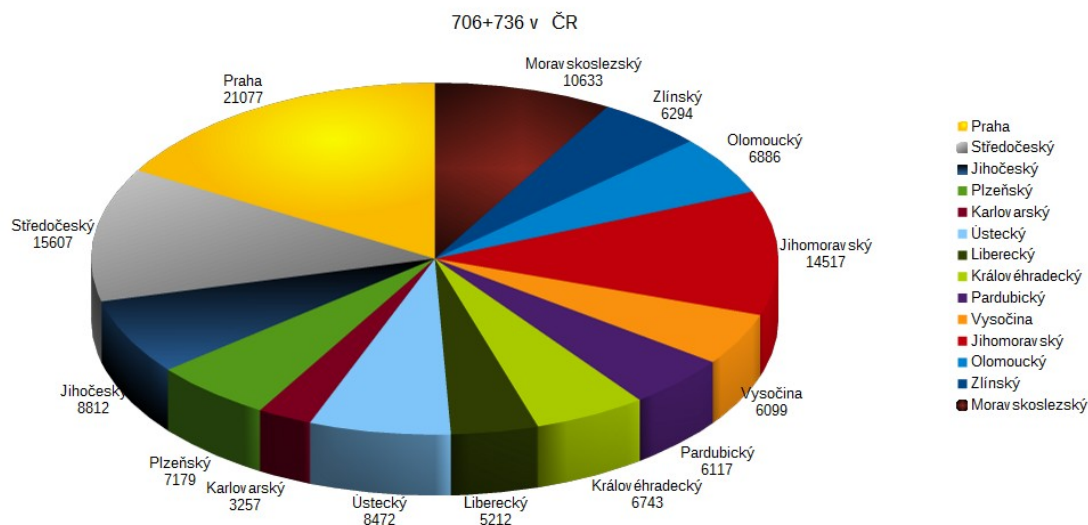
Následující schémata pak zobrazují poměr právních forem v Plzeňském kraji, stejně jako četnost zastoupení spolků v rámci územního uspořádání České republiky.

Tabulka 3 Právní formy v Plzeňském kraji

Spolky + pobočné spolky	7158
Ostatní právní formy	138431

Zdroj: www.czso.cz

Obrázek 1 Graf četnosti zastoupení spolků v rámci územního uspořádání ČR



Zdroj: vlastní zpracování dat z www.czso.cz

4.3 Lokalita - město Stříbro

Město Stříbro je druhé největší město okresu Tachov a plní funkci správního a ekonomického centra východní části tohoto okresu. Zároveň Stříbro leží relativně blízko (30 km západně) od krajského města a vůči krajskému městu je tak nejbližší ze všech měst okresu Tachov (www.mustribro.cz, 2020).

V současné době je město Stříbro z administrativního hlediska obcí s rozšířenou působností (ORP) pro 19 obcí svého správního obvodu pověřeného obecního úřadu (SO POÚ) i pro 5 obcí SO POÚ Bezručice. Pro obce svého SO POÚ je město Stříbro také sídlem stavebního úřadu (Benešovice, Černošín, Erpužice, Kladruby, Kostelec, Kšice, Olbramov, Ošelín, Prostiboř, Skapce, Stříbro, Sulislav, Svojsín, Sytno, Trpísty, Únehle, Vranov, Záchlumí, Zhoř). Sídlem matričního úřadu je pro 10 obcí (Benešovice, Erpužice, Kšice, Stříbro, Sulislav, Sytno, Trpísty, Únehle, Vranov, Záchlumí) (www.mustribro.cz, 2020).

Přírodní poměry

Krajina na území města je charakterizována hluboce zaříznutým údolím řeky Mže, na něž jsou vázány další hodnotné přírodní plochy. Jedná se zejména o údolí přítoků, z nichž nejhodnotnější je Petrské údolí, které je zčásti chráněné jako přírodní památka, resp. jí je teplomilná flora v kaňonu Petrského potoka. Z dalších krajinných cenností je

možné jmenovat kaskádu drobných vodopádů na Těchlovickém potoce v areálu městského parku. Z geologického hlediska se jedná o monotónní území tvořené slabě metamorfovanými sedimenty do fylitických břidlic a fylitů, místy s křemennými žilami zrudnělými olověnými a zinkovými rudami. Štoly pod městem a v údolí řeky Mže jsou významným dokladem zdejší hornické činnosti. Z hlediska krajinného rázu není kromě údolí Mže potřebná ochrana jiných charakteristických prvků. Krajinnými dominantami jsou návrší (Otročínský vrch, Roman, Křížový vrch atd.). Z hlediska ekologické stability je území města relativně příznivé (www.mustribro.cz, 2020).

Historie města

Město Stříbro se nachází 30 km západně od Plzně. Leží při řece Mži hluboce zařízlé do skalnatého podloží. Město má velmi bohatou historii. Nejstarší archeologické nálezy pocházejí podle nejnovějších výzkumů ze starší doby kamenné. Známé je osídlení Slovy v 8. a 9. století. Ke konci 12. století poté vzniká nad řekou hornická osada, která je zmíněna i v první písemné památce z roku 1183 v listině přemyslovského knížete Bedřicha, označována jako Argentaria – Stříbrnice. V blízkosti osady se nacházel i románský kostelík, později přestavěný na hřbitovní kostel Nanebevzetí panny Marie. O významu Stříbra svědčí i to, že mezi léty 1240-1250 bylo na skalnatém ostrohu nad starou hornickou osadou založeno opevněné královské město se zajímavými architektonickými prvky, jehož další historie byla spjata i s jeho výhodnou polohou na trase obchodní cesty Praha – Norimberk (Via Carolina - Zlatá stezka). Význam města podtrhuje dále i minoritský klášter, vybudovaný v polovině 13. století pány ze Švamberku. Historie města, později Královského horního města je od počátku spjata s hornickou činností, která je zároveň jednou z nejstarších na území českého státu. Předmětem těžby byly olověné rudy s velmi malým obsahem stříbra, které ale dalo jméno i samotnému městu. Ve 13. a 14. století získalo město Stříbro od českých králů různé výsady. Před husitskými válkami patřilo Stříbro ke čtyřem největším městům v Plzeňském kraji. Husité však obsadili Stříbro teprve v roce 1426. Roku 1427 město neúspěšně obléhali křižáci s úmyslem Stříbro opět vrátit do svazku katolických měst. Roku 1437 po skončení husitských válek bylo Stříbro znovu přijato mezi královská města. A 16. století pak přineslo Stříbru opět nerušený hospodářský rozkvět. Pšeničné pivo z městského pivovaru se stalo dalším zdrojem městských peněz a bylo významným vývozním artiklem. Do 16. století spadá také výrazná stavební aktivita. Byla vystavěna řada městských domů,

kamenný most přes řeku Mži, radnice, opraveny kostely a změn doznalo i městské opevnění. Místní řemeslníci byli sdruženi dohromady do 11 cechů. V té době žilo ve městě ještě převážně české obyvatelstvo. Další pohromu s sebou ale přinesla třicetiletá válka, kdy bylo město drancováno nejprve švédskými vojsky a poté císařskou armádou. Příchodem německých horníků následně získalo ve Stříbře převahu německé obyvatelstvo. Roku 1710 vypukl ve městě mor, který dodnes připomíná morový sloup na náměstí. Do období let 1812 - 1832 spadá budování císařské silnice vedené z Plzně přes Stříbro až do Chebu. Stříbro mělo vždy výhodnou polohu a udrželo si ji i po roce 1871, kdy byl zahájen provoz na železniční trati Plzeň – Cheb. Těžba olovených rud, později i zinkových s různou intenzitou pokračuje až do období velké krize v 20. letech minulého století. Po roce 1945 se mění i skladba obyvatelstva, kdy převažují opět občané české národnosti. Poslední etapa těžby olovených a zinkových rud je ukončena v roce 1975. V životě města sehrála důležitou roli přítomnost vojenské posádky, která od února 1919 sídlila v městských dragounských kasárnách. Po roce 1957 zde působil také vojenský útvar umístěný v kasárnách na západním okraji města. Ten během následujících let prošel řadou změn a svoji činnost ukončil jako 33. výcvikové středisko Františka Palackého v roce 2005. Všechny dřívější podniky (Geoindustria, Rudné doly, Textilana, Amati, Ohara, Státní statky, Mlékárna, Javoz) již dnes neexistují, nahradily je totiž RSF Elektronik spol. s r. o., Kermi s. r. o., Euroserum s. r. o., a jiné, z nichž některé už město také opustily. V současné době je město vyšším územně správním celkem. Historické jádro města je vyhlášeno městskou památkovou zónou. Prostor náměstí je hodnotným městským interiérem, mimořádně významná je renesanční radnice s překrásnou sgrafitovou výzdobou fasády. Pozoruhodné jsou i renesanční domovní portály, vytvářející ojedinělou architektonickou skupinu. Ve městě se nachází celá řada významných historických objektů. Město však nabízí svým návštěvníkům využití nejen v oblasti historie a architektury. Stříbro je totiž významným střediskem turistického ruchu regionu, je zde rozsáhlý sportovní areál a údolí řeky Mže nabízí množství rekreačních možností. Na terénu sv. Petra za městem se jezdí už od roku 1948 závody v motokrosu i s mezinárodní účastí. Bezprostředně u Stříbra je rozsáhlá rekreační oblast přehrady Hracholusky. Na obou březích přehradní nádrže jsou hojně využívaná rekreační zařízení. Pod městem u Červené lávky přes řeku Mži se nachází Hornický skanzen se zpřístupněnou Královskou dědičnou štolou Prokop. Počet obyvatel města Stříbra činil k 31. 12. 2018 7 680 lidí (vdb.czso.cz, 2020).

Tabulka 4 Struktura počtu obyvatel města Stříbra k 31.12.2018

		muži	ženy	celkem
počet obyvatel		3845	3835	7680
v tom ve věku (let)	0-14	558	513	1071
	15-64	2667	2491	5158
	65 a více	620	831	1451
průměrný věk (let)		41,7	44,5	43,1

Zdroj: vdb.czso.cz

Tabulka 5 Pohyb počtu obyvatel města Stříbra v období 2018

	muži	ženy	celkem
živě narození	40	33	73
zemřelí	-	-	83
přirozený přírůstek	-	-	-10
přistěhovalí	108	86	194
vystěhovalí	106	99	205
přírůstek stěhováním	2	-13	-11
celkový přírůstek	-	-	-21
sňatky			34
rozvody			22

Zdroj: vdb.czso.cz

Ekonomika

Město Stříbro má pro svůj ekonomický rozvoj ideální polohové podmínky vzhledem k dálnici D5, která město propojuje s Plzní, Prahou a centry v Bavorsku. Stříbro patří mezi nejvýznamnější centra okresu Tachov, který je dlouhodobě považován v rámci regionální politiky ČR za hospodářsky slabý. Důvodem je totiž jeho vysoká nezaměstnanost. Dálnice však přilákala do regionu řadu průmyslových investic, které se zasloužily o postupné snížení nezaměstnanosti, která je aktuálně stále nižší než celorepublikový průměr. Toto ekonomické oživení, které je patrné od roku 2014, se odráží i v nárůstu nabídky volných pracovních míst v rámci celého okresu Tachov, kde jejich počet mezi roky 2014 a 2015

vzrostl o cca 50 %. V současné době poptávka personálních zdrojů převažuje nad nabídkou (hlavně v průmyslové zóně Ostrov), což řeší firmy i nábořem zahraničních dělníků přes personální agentury práce.

4.3.1 SWOT analýza

SWOT analýza pro potřeby Programu města Stříbra vznikla na základě výsledků názorového průzkumu, veřejného setkání s obyvateli města a závěrů vyplývajících ze situační analýzy.

Silné stránky:

- Výhodná poloha blízko dálnice D5 mezi Plzní a SRN
- Historické jádro města v unikátní poloze
- Jedinečný urbanistický prvek parku u Mže
- Regionální význam města z hlediska vzdělávání (MŠ, ZŠ, SŠ, DDM a ZUŠ, Univerzita 3. věku)
- Zapojení škol do života města a jeho prezentace (zejm. MŠ, ZŠ a ZUŠ)
- Široká nabídka sportovních aktivit a prostor pro ně
- Pestrá činnost MKS, spolků a dalších organizací
- Hodnotné kulturní a technické památky
- Péče o památky (Minoritský klášter, Městské hradby, aj.)

Slabé stránky:

- Relativně malý počet narozených a nízký podíl obyvatel v předproduktivním věku
- Nedostatečná intenzita bytové výstavby v posledních letech
- Špatný stav veřejných prostranství v sídlištích - Nevyhovující stav některé vybavenosti pro volný čas (Kulturní dům, sportoviště apod.)
- Absence kvalitního místa pro koupání
- Nízký pocit bezpečí obyvatel spojený s některými skupinami rezidentů
- Chybějící komunikační propojení v tangenciálních směrech
- Nedostatek parkovacích míst na sídlištích a v centru města
- Dopravní závady na komunikační síti
- Chybějící chodníky a bezpečná místa pro přecházení komunikací

(www.mustribo.cz, 2020)

4.4 Město Stříbro – spolky

V lokalitě města Stříbra působí 62 spolků a 18 pobočných spolků. Pro posuzování vlivu spolkové činnosti v rozvoji lokality byly vybrány následující spolky:

Tabulka 6 Základní charakteristika respondentů v lokalitě města Stříbro

název organizace	právní forma	rok vzniku	počet členů 2019		počet zaměstnanců
			do 18 let	celkem	
Hornicko-historický spolek	zapsaný spolek	2002	-	37	0
SDH Stříbro	zapsaný spolek	1872	20	56	0
ZO ČSCH Stříbro	zapsaný spolek	1948	1	27	0

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 7 Přehled poskytnutých dotací sledovaným spolkům od města Stříbro

	2015	2016	2017	2018	2019	celkem
Hornicko-historický spolek	25000	25000	25000	20000	30000	125000
ZO ČSH Stříbro	20000	20000	20000	20000	25000	105000
Celkem	45000	45000	45000	40000	55000	230000

Zdroj: vlastní zpracování dle dat www.mustribro.cz

4.4.1 Hornicko – historický spolek

Dne 5. dubna 2002 vznikl oficiálně Hornicko-historický spolek v mnohaleté historii bývalého Královského horního města Stříbra. Vznik spolku byl vyvolán jeho prvotní myšlenkou, ale i potřebou při zachování hmotných i duchovních dokladů hornické činnosti ve Stříbře a jeho blízkém okolí (www.hornickyspolekstribro.cz, 2020).

Proto si Hornicko-historický spolek Stříbro při svém vzniku dal za cíl zdokumentování a ochranu co možná největšího počtu hornických reálií a tradic z bývalého rudního revíru města Stříbra společně se zachováním a obnovením technických a geologicky významných lokalit na Stříbrsku. Mezi hlavní aktivity spolku patří také reprezentace města Stříbra na různých kulturních a společenských akcích po celé republice (např. každoroční setkání hornických měst a obcí ČR, každoroční setkávání hornických

měst a obcí Slovenska, Česko-německé setkání hornických spolků, Rudolfovske slavnosti, Prokopská pouť v Příbrami, Hornické slavnosti v Plané, celorepublikový "Skok přes kůži" apod.) (www.hornickyspolekstibro.cz, 2020).

Hlavním cílem pro hornický spolek však bylo vybudování Hornického skanzenu s venkovní expozicí důlní techniky – což se podařilo – slavnostní otevření dne 10. 9. 2005 (viz příložená fotografie). V roce 2010 totiž před 14. setkáním hornických měst a obcí ČR právě ve Stříbře dokončili sedm let trvající zpřístupňování Královské dědičné štoly Prokop v celkové délce 700 m, jakožto jediného důlního díla v Plzeňském kraji.

Hornicko-historický spolek Stříbro sdružuje v současné době zhruba 50 členů ze Stříbra a okolí, kteří prosazují obnovení a udržování starých hornických tradic, přispívají k jejich rozkvětu a chrání hornické památky. V jeho řadách jsou přitom jak „staří“ horníci, tak i historici, experti na geologii a těžbu nerostů, horolezci, ale hlavně místní občané se zájmem o obnovení dávné hornické slávy města (www.hornickyspolekstibro.cz, 2020).

Tak, jak již bylo uvedeno, cílem Hornicko-historického spolku je především vrátit bývalému královskému hornímu městu Stříbro část z jeho historie, která je od jeho založení doslova tesána mlátkem a želízkem v rukách generací havířů. Chtějí ukázat všem návštěvníkům města Stříbra místa dokladující zručnost a dřinu místních hornických generací, kteří se svou tvrdou prací spolupodíleli na historickém vývoji tohoto krásného města. Stříbrský rudní revír je nejstarším rudním revírem českého království. Stříbrné, olověné a zinkové rudy se zde totiž dobývaly více jak 800 let (www.hornickyspolekstibro.cz, 2020).

Obrázek 2 Fotografie ze štoly Prokop



Zdroj: www.hornickyspolekstibro.cz

4.4.2 ZO ČSCH Stříbro – Základní organizace českého svazu chovatelů Stříbro

Začátky chovatelství ve Stříbře se doložitelně datují od roku 1948, přesněji od 19. 8. 1948, kdy Zemský národní výbor v Praze výměrem číslo I/6-2192-2-1948 dal k vědomosti utvoření Holubářského spolku pro Stříbro a okolí se sídlem ve Stříbře. V květnu v roce 1949 byl poté ustanoven Okresním úřadem v Tachově pod č. j. 267-24.III-49 výměr o zřízení spolku s názvem „Spolek chovatelů drobného hospodářského zvířectva“ se sídlem ve Stříbře. Spolek sdružoval chovatele z celého okolí Stříbra, např. ze Sytna, Kladrub i Prostiboře. Postupně bylo z těchto obcí registrováno přes 60 členů. V této době byly také založeny spolky chovatelů poštovních holubů a exotického ptactva. Pravidelné výborové a menší schůze se konaly v hotelu Praha, výroční schůze pak v hotelu Evropa. O jarních nedělích se konaly na náměstí ve Stříbře prodejní výstavy, lépe řečeno trhy drobného zvířectva, zejména holubů. Spolek procházel obdobím čilé činnosti i nezájmu, později došlo k rozdělení na chovatele holubů a exotického ptactva, z nichž zejména chovatelé ptactva měli velmi silné zastoupení. Následná 80. a 90. léta zaznamenala nástup nových chovatelů a organizace tak získala základní prostředky pro výstavní činnost. Výstavy se konaly na náměstí u příležitosti tzv. „Mírových slavností“ v prostorách dopravního hřiště (Gagarinova ul.), později pod budovou Polikliniky a před muzeem. V roce 2010 spolek opustil základnu u muzea a přesunul se do prostor v areálu bývalého Strabagu. Zde město Stříbro poskytlo spolku dostatečné zázemí nejen k uskladnění klecí a schůzovní činnosti, ale i k pořádání výstav. Po změně politické situace se podařilo navázat příhraniční spolupráci s chovatelským spolkem v německém městě Vohenstrauß, která trvá dodnes (www.stibro.cz, 2019).

Spolek žije čínorodým vnitřním bohatým životem a často prezentuje na veřejnosti výsledky své práce. Od roku 1992 tento spolek obnovil i výstavní činnost. K nejnavštěvovanějším patří každoroční bodovací výstavy mláďat králíků, holubů a také jiné drůbeže (www.stibro.cz, 2019).

4.4.3 SDH - Sbor dobrovolných hasičů

Sbor dobrovolných hasičů patří k nejstarším spolkům ve městě. Rok 1872 je rokem založení tohoto spolku s názvem Freiwillige Feuerwehr Mies. Spolek se navenek projevoval i bohatým společenským životem. V roce 1876 stál v čele založeného Okresního svazu hasičského okresu Stříbro, později se od roku 1890 stal pouze členem Německého zemského hasičského stavu. Od roku 1884 do roku 1910 zajišťoval požární

hlídku na městské věži. Roku 1887 stříbrští hasiči obdrželi vlastní prapor. Po skončení 1. světové války byl ale sbor ve velmi špatném stavu. Následně přílivem dalších mladých členů však došlo opět k oživení a činnost zahájila znovu i hasičská kapela. Po okupaci v roce 1938 všichni členové vstoupili do SA, čeští velitelé byli zbaveni hodností a vyloučeni z hasičských sborů. Činnost sboru ale pokračovala i po válce a odsunu německého obyvatelstva, pouze a výhradně však jen s českými členy. Mezi lety 1952-1957 poté proběhla přestavba hasičské zbrojnice na náměstí. V roce 1981 měl hasičský sbor 56 členů, z toho 12 žen. V roce 2002 převzal sbor při oslavě 130. výročí trvání nový prapor. Dobrovolní hasiči se dnes věnují nejen zásahům při požárech a nehodách či při přírodních katastrofách, ale pomáhají i v běžném životě města. Spolupracují s Policií ČR a pořádají četné soutěže. Stěžejní je i spolupráce s Domem dětí a mládeže, kde formou soutěží mohou připravovat nejrůznější akce, o jejichž účast je zájem poměrně vysoký (www.hasicistribro.agnet.cz, 2020).

4.5 Lokalita - město Planá

Město Planá se nachází v Plzeňském kraji rovněž v okrese Tachov na rozhraní pohoří Český les, Slavkovský les a Tepelská vrchovina, 10 km od Mariánských Lázní směrem k městu Tachov a v blízkosti hranic se Spolkovou republikou Německo. Město Planá (katastrální plocha: 6246 ha), jakožto pověřená obec Planá, je správní celek s 10 částmi a 11 katastrálními územími s úřadem se sídlem v Plané. K místním částem jeho správního území patří obce Křínov, Kříženeč, Otín, Pavlovice, Svahy, Týnec, Vížka, Vysoké Sedliště a Zliv. Jeho katastrálním územím jsou pak Planá u Mariánských Lázní, Křínov, Kříženeč, Otín u Plané, Pavlovice nad Mží, Vítovice u Pavlovic, Svahy, Týnec u Plané, Vížka, Vysoké Sedliště a Zliv nad Mží (www.plana.cz, 2020).

Přírodní poměry

Město Planá včetně svého území můžeme díky poloze v severní části tachovského okresu označit za území s obrovským potenciálem nejen pro rozvoj v cestovním ruchu – blízkost CHKO Český les, CHKO Slavkovský les a Mariánsko-Lázeňské oblasti. Z geologického hlediska náleží město Planá do území tzv. „tachovské brázdy“ (neboli do chebsko-domažlického příkopu) mezi Mariánskými Lázněmi a okolím Domažlic s nadmořskými výškami nepřesahujícími 500 m. Jedná se o relativně plochou parovinu

s poměrně drsným podnebím. Tato krajina je využívána k pěstování zemědělských plodin a je také místy výrazně odlesněná. Najdeme zde rovněž relativně rozsáhlou rybníčnou soustavu. Mezi Planou a Bezručicemi je však již členitá, lesnatá krajinná Bezručická vrchovina s nadmořskými výškami přesahujícími i 600m. Za přírodně nejvzácnější je přitom považováno údolí Mže, kde je vyhlášeno zvláště chráněné území, a sice přírodní rezervace Pavlovická stráž, dále je to údolí Kosího potoka, které je dokonce chráněno statutem přírodního parku. V území je registrována také řada dalších významných krajinných prvků, jejichž předmětem ochrany jsou zejména porosty mimo lesní zeleně s druhově rozmanitou skladbou dřevin (www.plana.cz, 2020).

Historie

První písemné záznamy o Plané pocházejí z roku 1251. Město leželo na důležité obchodní cestě, která vedla z Norimberku přes Cheb dále do Čech. Původní osada stávala na úpatí Bohušova vrchu kolem románského kostela Petra a Pavla, který je zároveň nejstarší dochovanou stavební památkou v Plané. Nejstarší část vlastního města byla pravděpodobně vystavěna v průběhu 13. a 14. stol. Kolem roku 1400 byla Planá na tehdejší dobu poměrně velkým městečkem s náměstím a několika přílehlými uličkami, město bylo obehnané příkopy a hradbami, a v rohu tvořeném hradební zdí na jihozápadě byl postaven gotický kostel Nanebevzetí Panny Marie. V držení panství Planá se vystřídal několik šlechtických rodů, které sídlily v plánském zámku. Byli to pánové z Dobrohošti, Žeberkové, Šlikové, Sinzerdorfové, Nostitzové a Nostitz-Rhieneckové. Do dějin města nejvíce zasáhl rod Šliků hornictvím a mincováním (mincovnu do Plané přenesli poté, co zanikla mincovna v Jáchymově). Město prošlo obdobími rozkvětu i úpadku. Nejvíce byla Planá postižena v 16. stol., kdy bylo město dvakrát zachváčeno epidemií moru a téměř vyliďněno. V té době začala ve větší míře germanizace Plané, když se do města stěhovali noví obyvatelé, hlavně ze sousedního Bavorska. Během třicetileté války bylo město několikrát dobyt vojsky různých armád, mnoho lidí bylo pobito, domy vydrancovány a zpustošeny. V dobách rozkvětu města hlavně na konci 17. stol. se rozvíjela řemesla, obchod a hornictví. Planá byla střediskem rozsáhlého obilního trhu a řemeslné výroby. Na konci minulého století se velice rozšířil obchod s uhlím a hlavně dřívím, které bylo do Plané sváženo z celého okolí. Došlo i k rozvoji školství, protože v roce 1898 byla ve městě otevřena státní reálka a na počátku 20. stol. byla postavena nová školní budova pro měšťanskou a obecnou školu, dnes škola Na Valech. Planá se rovněž stala železniční

stanicí, byla zde postavena nemocnice a jiné budovy. Planá byla správním městem, obchodním a hospodářským centrem celého okolí, jež dnes spadá pod Plzeňský kraj. Dne 6. května 1945 bylo město osvobozeno americkou armádou. Po 2. světové válce došlo k odsunu většiny německého obyvatelstva. Z tehdejšího okresu Planá bylo do 31. srpna 1947 odsunuto 35 959 osob. Nastalo nové osidlování města i okolí (www.plana.cz, 2020).

Tabulka 8 Stav počtu obyvatel města Planá k 31.12.2018

		muži	ženy	celkem
počet obyvatel		2682	2731	5413
v tom ve věku (let)	0-14	445	406	851
	15-64	1792	1758	3550
	65 a více	445	567	1012
průměrný věk (let)		40,8	43,3	42,1

Zdroj: vdb.czso.cz

Tabulka 9 Pohyb obyvatel v lokalitě Planá

	muži	ženy	celkem
živě narození	27	25	52
zemřelí	-	-	67
přirozený přírůstek	-	-	-15
přistěhovalí	83	86	169
vystěhovalí	72	80	152
přírůstek stěhováním	11	6	17
celkový přírůstek	-	-	2
sňatky	-	-	29
rozvody	-	-	12

Zdroj: vdb.czso.cz

4.5.1 SWOT analýza

Silné stránky:

- Geografická poloha všeobecně
- Blízkost lázeňských měst
- Příhraniční oblast a křižovatka dopravních cest (včetně významného mezinárodního železničního koridoru)
- Blízkost dálnice D5
- Existující potenciál pro cestovní ruch
- Kulturní památky, MPZ
- Kvalitní životní prostředí
- Blízkost Slavkovského a Českého lesa a Tepelské vrchoviny
- Podmínky pro provozování a rozvoj cykloturistiky, pěší turistiky a rekreace
- Partnerské město v SRN
- Průmyslová zóna a vymezené rozvojové zóny
- Podpora kulturních aktivit
- Podpora volnočasových aktivit
- Otevřenost pro příchod investorů
- Rozvojové plochy – pro výstavbu rodinných, bytových a řadových domů
- Trvalý příliv obyvatel
- Schopnost uplatňování moderních metod, vůle měnit věci k lepšímu

Slabé stránky

- Nízký patriotismus – chybí kontinuita přirozeného historického vývoje
- Absence vyhovujícího kulturního a společenského zázemí
- Vysoká nezaměstnanost v důsledku finanční krize
- Vzdělanostní struktura – mezi absolventy škol (chybějící praxe a zkušenosti) a střední generací (chybí jazyková gramotnost)
- Nepříznivá sociální struktura části obyvatelstva
- Nedobudovaná dopravní infrastruktura (cyklotrasy, obchvat)
- Špatná kvalita stávající dopravní infrastruktury - nevyhovující stav silnic u nižších tříd
- Nedostatek parkovacích míst v centru města (mimo náměstí)

- Špatný stav technické infrastruktury zejména v přilehlých osadách
 - Chybějící podnikatelské aktivity
 - Nedořešené územní a majetkové vztahy
 - Nedostatečně vybavená zařízení pro sportovní vyžití
 - Propagace území na nadregionální úrovni
 - Chybějící občanská vybavenost v přilehlých osadách
 - Nezájem obyvatelstva o dění
 - Zámek (není v majetku města)
 - Dopravní obslužnost přilehlých částí
 - Pokrytí signálem mobilních telefonních operátorů
 - Chybějící dostupné nemocniční zařízení (výjezdy sanit bez lékařů)
 - Vandalismus a bezpečnost
- (www.plana.cz, 2020)

4.6 Město Planá – spolky

V lokalitě města Planá působí 39 spolků a 14 pobočných spolků. Pro posuzování vlivu spolkové činnosti v rozvoji lokality byly vybrány následující spolky:

Tabulka 10 Základní charakteristika respondentů v lokalitě Planá

název organizace	právní forma	rok vzniku	počet členů 2019		počet zaměstnanců
			do 18 let	celkem	
Hornicko-historický spolek	zapsaný spolek	1995	-	25	-
SD ČMS Planá	zapsaný spolek	1871	48	97	-
ZO 31/05 ČSOP Planá	zapsaný spolek	2003	-	11	-

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 11 Přehled poskytnutých dotací sledovaným spolkům od města Planá

	2015	2016	2017	2018	2019	celkem
Hornicko-historický spolek	-	70000	73000	78000	74500	295500
Sbor dobrovolných hasičů	-	64000	78000	62000	62000	266000
Celkem	-	134000	151000	140000	136500	561500

Zdroj: vlastní zpracování

4.6.1 Hornicko – historický spolek

Na podzim roku 1995 založila parta kamarádů a nadšenců Hornicko-historický spolek, jejichž cíl byl jasně daný:

1. zbudovat a provozovat Hornické muzeum v Plané;
2. organizovat systematické vyhledávání a ochranu památek, jež dokumentují hornickou činnost v regionu;
3. spolupracovat s obdobnými spolky a institucemi, které se zabývají hornickou historií a historií obecně.

Zajímavé exponáty

V expozici hornického muzea v Plané se návštěvník seznámí především s historií rudného hornictví, mezi něž patří například:

- staré důlní chodby ražené ruční technologií
- důlní výztuže (ocelová, dřevěná, betonová, zděná)
- vrtací technika - od ručních kladiv (na ražby horizontální, vertikální a hlubinářské) až po velký vrtací vůz VV-4
- odtěžovací mechanismy: kolejový bagr NL12, kolový přepravníkový nakladač CA VQ, škrabákový vrátek, hlubinářský bagr
- dopravní technika: elektrická důlní lokomotiva, vozy, vzduchové vrátky
- drobné vzduchové stroje atd. - sbíječky, pila, utahovačka šroubů, ohýbačky
- koleje, vrtací tyče, série důlních telefonů, signalizační technika, lana
- expozice důlních čerpadel
- razicí plošina Alimak

- vývoj osvětlení pracoviště (kahany, lampy)
- vývoj ochrany hlavy – přilby
- horniny dolu Dyleň
- vzorky rud a minerálů z celého světa
- záchranářská technika - dýchací izolační přístroje, sebezáchranné přístroje
- technika důlních měřičů
- radiometrické přístroje na měření radiace (hledání uranové rudy)
- hornické uniformy
- numismatická vitrína - historie mincování v Plané

Textové a obrazové panely v areálu seznamují návštěvníky s historií města Planá a středověkou historií dolování v okolí Plané (hornickemuzeumplana.estranky.cz, 2020).

4.6.2 SDH – Sbor dobrovolných hasičů

Sdružení hasičů Čech Moravy a Slezska - Sbor dobrovolných hasičů Planá

Právní forma: Pobočný spolek

Sbor dobrovolných hasičů v Plané má dlouhou historii od založení v roce 1870. Původní německá členská základna byla po II. Světové válce nahrazena 7. srpna 1945 členy českého obyvatelstva ve složení velitel a 14 zakládajících členů. Už v roce 1952 byl spolek kladně hodnocen při likvidaci lesních požárů a práci s žákovským dorostem. V roce 1972 se umístuje v rámci krajské soutěže na 4. místě. V roce 1976 má spolek 75 členů, z toho 69 mužů a 6 žen. V rámci požární prevence provedl 52 kontrol. V roce 1991 členská základna, v důsledku snížení zájmu o činnost, klesla na počet 57 členů, nefungovali ani dorostenci, nekonala se ani taneční zábava. Dnem 7. 5. 1996 dochází v rejstříku k zápisu o vzniku společnosti Sbor dobrovolných hasičů Planá. V roce 2003 uspělo družstvo hasičů v soutěži „Profesionál 2003“ v rámci soutěžních disciplín Integrovaného záchranného systému. V roce 2006 se členská základna rozšířila na 64 členů, kteří zasahovali u 98 událostí. V roce 2009 se mladí hasiči dobře umístili v jarní požární soutěži „Plamen“. Dospělí členové spolku v tomto roce odpracovali 680 hodin při 31 požárních událostech, výchově spolkové mládeže věnovali ve výcviku 900 hodin. V roce 2012 se členská základna rozrůstá na 80 členů z toho 29 dětí – mladých hasičů, kteří se pravidelně

zúčastňují požární soutěže Plamen. V roce 2018 se členská základna rozrůstá na 85 členů, z toho 40 dětí a dorostu. V tomto roce spolek oslavuje 145. výročí od založení spolku ve městě. Dne 8. dubna 2016 dochází ke změně názvu ze Sboru dobrovolných hasičů Planá na SH ČMS - Sbor dobrovolných hasičů Planá. V roce 2019 členská základna spolku dosáhla počtu 97 dospělých a 48 dětí a dorostenců. V letošním roce oslaví spolek už 150 let od založení. Co se týče počtu dětí, je spolek v okrese bezkonkurenčně svou základnou nejsilnější. Děti se účastní okresních soutěží, pokud postoupí, tak i krajských. V minulosti dorostenci reprezentovali spolek i na celostátních soutěžích. Několik posledních let je hasičský kroužek dětí pod hlavičkou DDM Planá. Vzhledem k počtu dětí je nezbytné, že dospělí členové jsou ti, kteří pomáhají dětem na závody a s tréninky. Je třeba zabezpečovat dopravu, manipulaci s materiálem, který je pro děti moc těžký. Schůzky dětí jsou podle věku rozděleny na mladší děti, starší děti, dorost – jednou týdně + soboty na závodech. V zimě je využívána tělocvična na základní škole, celoročně je možné využít klubovnu na požární zbrojnici. Na stadionu má spolek plechovou garáž, na pronajatém pozemku, ve které je složený hasičský materiál - překážky, rozkládací stany, závodní vybavení, PS 12. Soutěží se zúčastňují pravidelně i dospělí členové spolku. Část členů SDH jsou členy Zásahové jednotky Planá, která je v systému HZS zařazena jako JPO 2, tedy slouží nepřetržité služby a vyjíždí na pokyn krajského oper. střediska do pěti minut od vyhlášení události. V průběhu roku pořádají akce typu hasičský bál, pálení čarodějnic, dětský den, zahájení prázdnin, loučení s prázdninami, mikulášskou nadílku.

Sdružení se řídí celorepublikovými stanovami, výbor se schází podle potřeby, nebo jednou za měsíc. Pokud je možnost, čerpá peníze z dotací HZS, MŠMT a každoročně dostává příspěvek od města Planá.

4.6.3 Základní organizace Českého svazu ochránců přírody

ZO 31/05 ČSOP Planá je pobočný spolek Českého svazu ochránců přírody, registrovaný pod spisovou značkou L49495, vedenou u Městského soudu v Praze.

Sídlo: Smetanova 655, 348 15 Planá, IČ: 711 64 201. ZO je registrována u ÚVR ČSOP pod číslem jednacím 225/03 do 31. 03. 2020 (www.plana.cz, 2020).

Statutárním zástupcem pobočného spolku s podpisovým právem je jeho předseda. Spolek má dva druhy činnosti: péče o krajinu a památky, což v sobě zahrnuje údržbu maloplošných chráněných území, a dále údržbu ekologicky významných nechráněných území. Pobočný spolek může podle stanov vykonávat v plném rozsahu samostatně veškeré

právní úkony. Pobočný spolek má plnou zodpovědnost za své závazky, hlavní spolek za jeho případné dluhy neručí. Působnost spolku zahrnuje Správní území obce Planá a dále správní území obcí v okrese Tachov (www.plana.cz, 2020).

V činnosti ZO převažuje praktická ochrana chráněných a biologicky hodnotných území (kosení, vyřezávání dřevin, likvidace neofyt, malování hraničního značení), zpracovávání plánů péče pro přírodní rezervace a památky nebo botanické inventarizace. Někteří členové publikují své články v řadě periodik a přednáší o přírodě regionu. Územně se činnost spolku realizuje zejména v tachovském okrese a Českém lese. Mimo pracovní akce spolek podniká jedno a vícedenní výlety a výjezdy do zajímavých končin Česka či přilehlé Horní Falce. Členská základna se tak utužuje nejen společnou prací v přírodě, ale i společně sdílenými zážitky. Plánská ZO je otevřeným spolkem všem, kteří sdílejí podobnou životní filosofii, mají rádi přírodu a chtějí pro její ochranu aktivně konat (www.plana.cz, 2020).

5 Terénní šetření

Pro terénní šetření byla zvolena metoda kvantitativní analýzy dotazníkového šetření, jež byla provedena polostrukturovanou formou pomocí tzv. polytomických otázek. Osloveno bude 150 respondentů z města Stříbra a 150 z města Plané. Druhou částí tohoto šetření je pak oproti tomu kvalitativní analýza prostřednictvím polostandardizovaných rozhovorů s klíčovými aktéry různých sektorů činnosti spolků ve zkoumaných lokalitách. V bakalářské práci byla zvolena metodika podle autora Dismana (Disman, 2003, s. 120). Výsledky se analyzují, komparují a zkoumají se především otázky, jako jsou např. vazby mezi délkou žití u osob ve zkoumaných lokalitách a další korelace na jejich aktivity, popř. požadavky na tyto (volnočasové) aktivity, stejně jako měří související demografické údaje o vzorku těchto osob.

Autor Disman, z něhož čerpá metodika a analýza sběru dat v následujících dotazníkových šetřeních i polostrukturovaných rozhovorech, definuje dohromady 10 klíčových bodů, které jsou nutné pro úspěšně vykonaný výzkum:

- 1) Formulace teoretického nebo praktického sociálního problému: Sociální problém jasně vychází z pojetí práce, jímž jsou spolkové činnosti z lokálního hlediska, resp. které má za úkol zjistit, do jaké míry spolky ovlivňují dění v konkrétních městech a přidružených obcích.
- 2) Formulace teoretické hypotézy: V dotazníku je položeno dohromady 8 tematických otázek, jež mají vysledovat povědomí o spolcích ve městech, aktivní činnost v nich, zda respondenti mají o takové aktivity zájem nebo zda se jim výčet těchto aktivit zdá dostačující, financovatelný atp. Hypotéza určená ještě před výzkumem je následná: spolky mají na chod v obci určitý vliv. Bude provedeno s tím související statistické šetření, které sleduje nejen skladbu respondentů, ale především jejich postoj ke spolkovým činnostem.
- 3) Formulace souboru pracovních hypotéz: Pracovní hypotézy budou stanoveny na základě vyhodnocení kvantitativních dat z dotazníků a kvalitativních dat z rozhovorů. Platí přitom, že zatímco z dotazníků nemusí být zájem o spolkové činnosti a jiné aktivity vysoký, z rozhovorů může vyplývat něco jiného.
- 4) Rozhodnutí o populaci a vzorku: Vzorek populace je sledován dohromady na 150 respondentech z oblastí Stříbrska a 150 respondentech z oblasti Plánska. Je to

„obyčejná“ veřejnost z regionu a oslovení byli zvoleni tak, aby odpovídali co nejširšímu rozptylu, pokud jde o jejich demografickou charakteristiku. Zatímco však v kvantitativních dotaznících jsou tito respondenti náhodní, v kvalitativních rozhovorech jsou to záměrně vybraní dotazovaní.

- 5) Pilotní studie: Ta byla provedena pomocí nestandardizovaných rozhovorů na zkoušku před samotným vedením polostrukturovaných rozhovorů.
- 6) Rozhodnutí o technice sběru informací: V dotaznících i rozhovorech byla sestavena předběžná struktura otázek, přičemž sběr dat probíhal osobně na místě s vybranými respondenty.
- 7) Konstrukce nástrojů pro sběr: Dotazníky byly sbírány osobně a poté vkládány do tabulkového procesoru a následně vyhodnocovány.
- 8) Předvýzkum: Ten byl předběžně proveden dohromady zhruba na dvaceti respondentech.
- 9) Sběr dat: Data byla sbírána od prosince 2019 do 14. 02. 2020.
- 10) Analýza dat: Výzkumné otázky již byly položeny a jejich zhodnocení proběhne po zveřejnění výsledků obou typů výzkumu.

5.1 Kvantitativní analýza

5.1.1 Dotazníkové šetření ze Stříbra

Dotazník byl vyplněn na místě se 150 respondenty ve městě Stříbře. Tvoří jej dohromady 12 otázek, z nichž jsou v podstatě všechny polytomické, některé uzavřené, jiné otevřené a zahrnují i doplňující podotázky, přičemž 8 z nich je tematických, resp. vztahujících se přímo a bezvýhradně ke zkoumanému tématu, a 4 čistě demografické, mající za úkol kvantitativně shromáždit statistická data o povaze respondentů.

Otázka č. 1 – Víte o tom, že ve Vaší obci působí místní spolky?

Součástí odpovědi ano byl dotaz na druhy spolků, které respondenti znají. Dotázaní nejčastěji odpověděli Hornicko-historický spolek, Sbor dobrovolných hasičů Stříbro, Privilegovaný měšťanský střelecký sbor Stříbro nebo Základní organizace českého svazu chovatelů Stříbro.

Ze 150 dotázaných plných 82% odpovědělo ano, což je 123 respondentů a jen 18% dotazovaných respondentů, představujících 27 respondentů, o spolcích neví nic.

Nejčastěji se obyvatelé dozví o akcích z letáků či plakátů, které oznamují akce spolků.

	počet	%
ano	123	82,00 %
ne	27	18,00 %

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 2 – Jste vy osobně členem nějakého místního spolku?

Ze 150 dotázaných na tuto otázku odpovědělo 25 respondentů, že jsou členy některého z místních spolků a to konkrétně: Hornicko-historický spolek (15x), Horolezecký klub Skoba z.s. (3x), Privilegovaný měšťanský střelecký sbor Stříbro (2x), TJ Baník Stříbro (2x), Pěvecký sbor Souhlas (1x), Sdružení vytrvalců Stříbro (1x), Sbor dobrovolných hasičů Stříbro (1x), Divoch – divadelní spolek Stříbro (1x), Sdružení amatérských fotografů Stříbro (1x).

124 dotázaných uvedlo, že nejsou členem žádného z místních spolků.

	počet	%
ano	25	16,80 %
ne	124	83,20 %

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 3 – Máte přehled o spolkových akcích a jiných aktivitách pořádaných v místě Vašeho bydliště?

Ze 150 dotazovaných odpovědělo 124 respondentů záporně, což představuje 82,7%, z čehož lze usoudit, že buďto nemají o akce zájem nebo je v dané lokalitě špatná informovanost. O přehledu má povědomí jen 26 dotázaných, což je 17,3% všech respondentů – nejspíš se jedná právě o ty, kteří akce připravují nebo jsou na nich jinak angažováni.

	počet	%
ano	26	17,30 %
ne	124	82,70 %

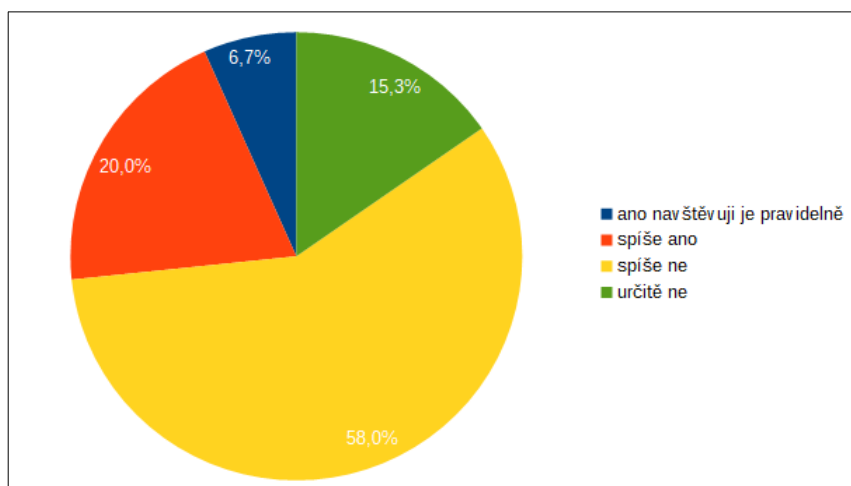
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 4 – Navštívil/a byste akci nějakého místního spolku?

Ze 150 respondentů jich 10, což je 6,7% odpovědělo, že akce navštěvují pravidelně. Spíše ano odpovědělo z celkového počtu 30 dotázaných, což představuje 20%. Největší počet dotázaných odpověděl spíše ne, což znamená, že 58% všech respondentů nejeví zájem o akce spolku. 23 dotázaných, což je 15,3% určitě žádnou akci nenavštíví. 110 dotázaných projevilo o akce místních spolků zcela zřejmý nezájem.

	počet	%
ano, navštěvují pravidelně	10	6,70 %
spíše ano	30	20,00 %
spíše ne	87	58,00 %
určitě ne	23	15,30 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování, 2020

Otázka č. 5 – Zajímáte se aktivně o akce spolků ve Vašem městě nebo jeho blízkém okolí?

Ze 150 dotázaných 136 respondentů odpovědělo negativně, což představuje 90,7% všech respondentů. 14, což je 9,3% ze všech tázaných odpovědělo ano, a to zcela konkrétně: účastní se městských slavností (4x), dnů evropského dědictví (2x), pochodu s loučemi, hornických slavností (2x), výstav, vernisáží, koncertů, divadelních představení nebo hasičských ukázek. Dokonce 3 respondenti odpověděli, že navštěvují všechny akce a snaží se o nich mít všeobecný přehled.

	počet	%
ano	14	9,30 %
ne	136	90,70 %

Zdroj: vlastní zpracování

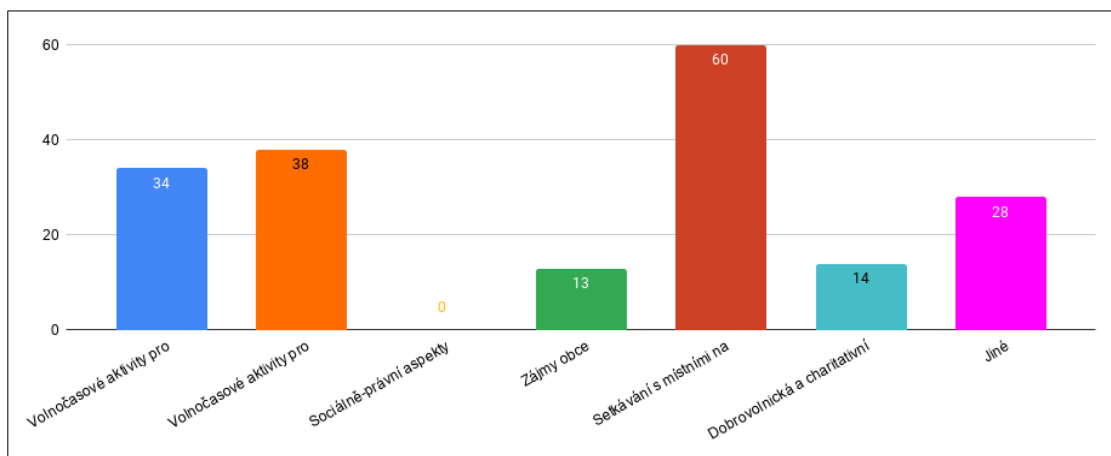
Otázka č. 6 – Jaké typy aktivit spolků byste uvítal/a do budoucna nebo o jaké máte v současnosti největší zájem?

Na otázku *jaké typy spolků by respondent uvítal do budoucna nebo o jaké má v současné době největší zájem* největší počet dotazovaných, a to 60, což představuje 32,09% odpověděl setkávání s místními na různých akcích. O akce zaměřené na sociálně-právní aspekty neměl zájem žádný z dotazovaných. O volnočasové aktivity pro zdokonalování svých dovedností (např. cizí jazyky, sport, umění, ostatní kurzy atp.) nebo jen pro trávení volného času či poznávání s ostatními mající stejné preference a zájmy (together planning) má zájem 38 dotazovaných, což je 20,32%. Další vyhledávané akce jsou volnočasové aktivity pro děti 34, což je 18,18%. O akce dobrovolnické a charitativní činnosti má zájem 14, což představuje 7,49% a akce týkající se zájmu obce by vyhledalo 13 respondentů, což představuje 6,95%.

	počet	%
Volnočasové aktivity pro děti	34	18,18 %
Volnočasové aktivity pro zdokonalování svých dovedností (např. cizí jazyky, sport, umění, ostatní kurzy atp.) nebo jen pro trávení volného času či poznávání s ostatními mající stejné preference a zájmy (together planning)	38	20,32 %
Sociálně-právní aspekty	0	0,00 %
Zájmy obce	13	6,95 %
Setkávání s místními na různých	60	32,09 %

akcích		
Dobrovolnická a charitativní činnost	14	7,49 %
Jiné	28	14,97 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování

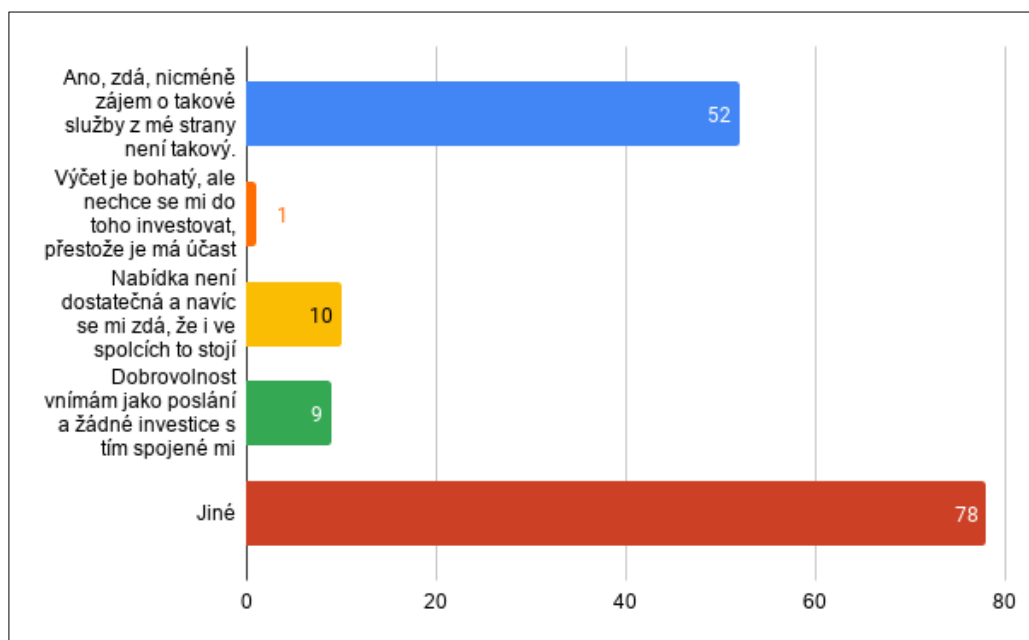
Otázka č. 7 – Zdá se Vám výčet spolkových aktivit v blízkosti Vašeho bydliště dostatečný a cenově dostupný?

Ze 150 respondentů 52 dotazovaných, což představuje 34,67% odpovědělo, že výčet aktivit je dostatečný, nicméně zájem o takové aktivity z jejich strany není. 10 respondentů, což je 6,67% uvedlo, že nabídka není dostatečná a navíc se jim zdá, že ve spolcích to stojí nejen spoustu času, ale i peněz a dalších investic. Pouze 9 dotazovaných, což představuje 6% uvedlo, že dobrovolnost vnímají jako poslání a žádné případné investice s tím spojené jim nevadí. 1 dotazovaný, což je 0,67% odpověděl, že výčet je bohatý, ale nechce se mu do akcí investovat přesto, že je jeho účast částečně dotována. Největší skupinu respondentů, celkem 78, což představuje 52% tvoří osoby, které neví nebo nemají o aktivity zájem a nezajímají se o ně.

	počet	%
Ano, zdá, nicméně zájem o takové služby z mé strany není takový.	52	34,67 %

Výčet je bohatý, ale nechce se mi do toho investovat, přestože je má účast částečně dotována.	1	0,67 %
Nabídka není dostatečná a navíc se mi zdá, že i ve spolcích to stojí nejen spoustu času, ale i peněz a dalších investic (souvisejících např. s patřičným pořízením výstroje nebo jiného náčiní).	10	6,67 %
Dobrovolnost vnímám jako poslání a žádné investice s tím spojené mi nevadí.	9	6,00 %
Jiné	78	52,00 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8 – Jaké je Vaše pohlaví?

Ze 150 dotázaných bylo 88 žen, což představuje 58,7% a mužů bylo 62, což je 41,3%.

	počet	%
muž	62	41,30 %
žena	88	58,70 %

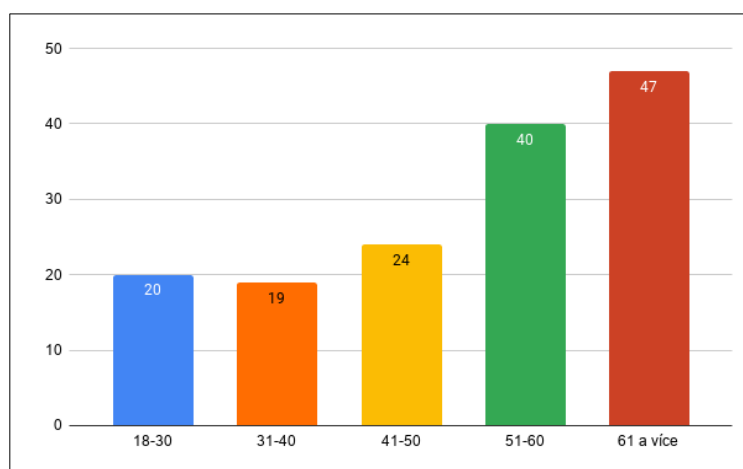
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9 – Jaká je Vaše věková kategorie?

Ze 150 respondentů jich bylo nejvíce ve věkové kategorii 61 a více, a to 47 dotázaných. Nejméně jich bylo ve věkové kategorii 31-40, a to 19 dotázaných. Ve věkové kategorii 18-30 bylo 20 dotázaných, ve věkové kategorii 41-50 bylo 24 dotázaných a v kategorii 51-60 let 40 dotázaných. Z dotázaných byla převážná většina obyvatel v důchodovém věku, což znamená, že zapojení do spolkových aktivit je reálnější než u mladých občanů.

věk	počet	%
18-30	20	13,33 %
31-40	19	12,67 %
41-50	24	16,00 %
51-60	40	26,67 %
61 a více	47	31,33 %

Zdroj: vlastní zpracování



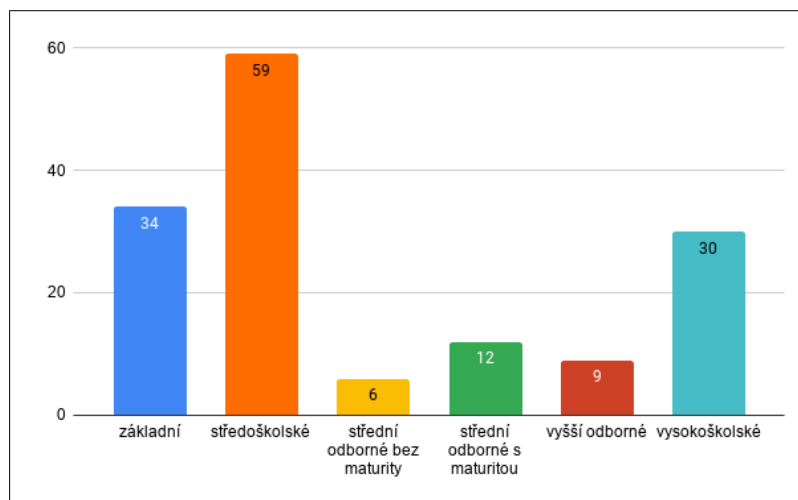
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Nejvíce respondentů, kteří odpověděli na tuto otázku, patří mezi osoby s úplným středoškolským vzděláním 59, což představuje 39,33%. Nejmenší podíl z dotčených 150 respondentů představovaly osoby se středním odborným vzděláním bez maturity – 6 odpovědí, což je 4%. Vysokoškolsky vzdělaných respondentů bylo 30, což představuje 20%.

vzdělání	počet	%
základní	34	22,67 %
středoškolské	59	39,33 %
střední odborné bez maturity	6	4,00 %
střední odborné s maturitou	12	8,00 %
vyšší odborné	9	6,00 %
vysokoškolské	30	20,00 %

Zdroj: vlastní zpracování



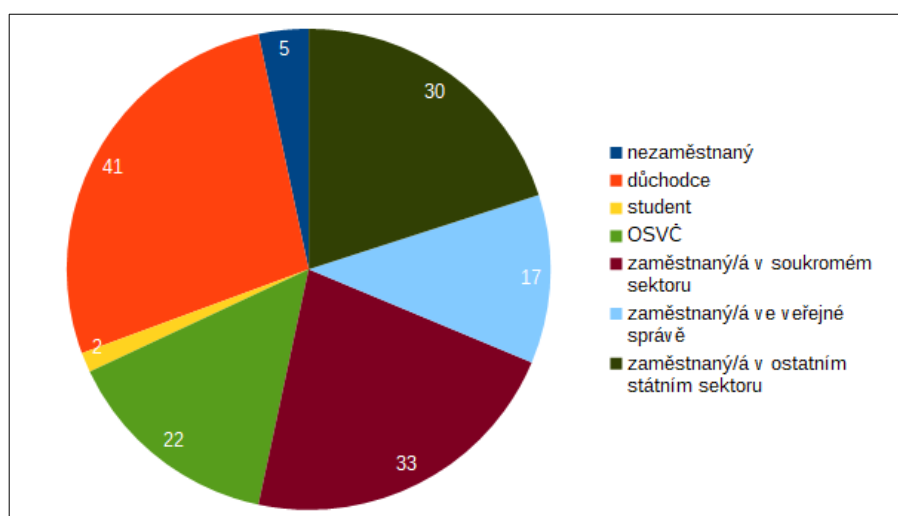
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 11 – Jaké je Vaše povolání?

Ze 150 respondentů je nejvyšší počet 41, což je 27,3% v důchodovém věku. 22% dotazovaných, což představuje 33 je zaměstnáno v soukromém sektoru, 20%, což je 30 dotázaných dále v ostatním státním sektoru, 14,7%, což představuje 22 respondentů jsou osoby samostatně výdělečně činné a 11,3 %, což je 17 dotazovaných je zaměstnáno ve veřejné správě. 2 dotazovaní, což představuje 1,3% jsou studenti a zbylých 5 dotazovaných, což je 3,3%, jsou nezaměstnaní.

povolání	počet	%
nezaměstnaný	5	3,30 %
důchodce	41	27,30 %
student	2	1,30 %
OSVČ	22	14,70 %
zaměstnaný/á v soukromém sektoru	33	22,00 %
zaměstnaný/á ve veřejné správě	17	11,30 %
zaměstnaný/á v ostatním státním sektoru	30	20,00 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování

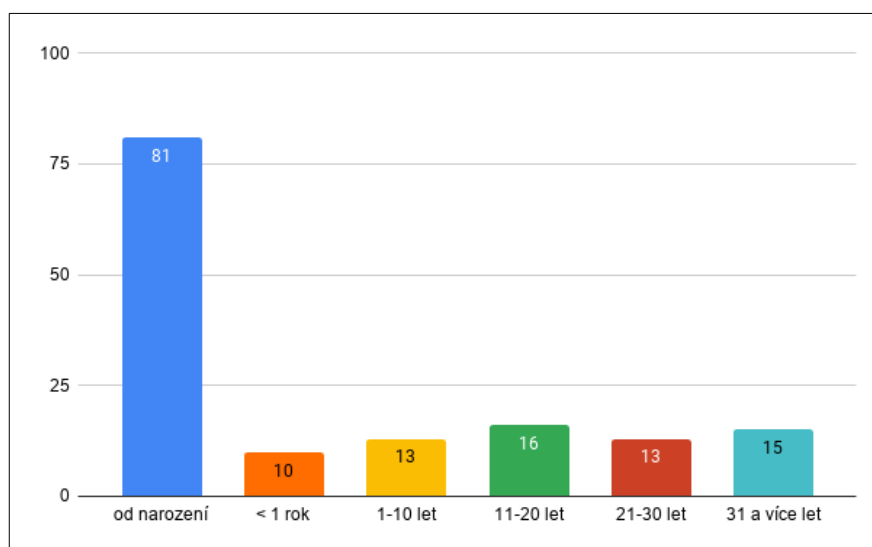
Otázka č. 12 – Jak dlouho bydlíte v obci?

Ze 150 dotazovaných jich 81, což představuje 54,7% uvedlo, že ve svém městě žijí celý život, to znamená od narození, a to bez ohledu na současný věk. Méně než 1 rok žije ve městě 10 dotazovaných, což je 6,8%. Kategorie 1-10 let a 21-30 let mají shodný počet respondentů 13, což představuje 8,8%. 16 respondentů, což je 10,8% patří do kategorie 11-20 let. 15 respondentů, což představuje 10,1% žije v obci 31 a více let.

Významné korelace mezi respondenty se objevují tam, kde žijí respondenti od narození a právě ti mají ke spolkové činnosti nejbliže. Toto spojení by bylo možné vypočítat s pomocí otázky č. 5 *Zajímáte se aktivně o akce spolků ve vašem městě nebo jeho blízkém okolí*, kde odpovědělo 14 respondentů, že o akce mají opravdu zájem a je tedy u nich pravděpodobné, že budou ze skupiny dotázaných, kteří žijí v obci nejdéle, tudíž od narození.

	počet	%
od narození	81	54,70 %
< 1 rok	10	6,80 %
1-10 let	13	8,80 %
11-20 let	16	10,80 %
21-30 let	13	8,80 %
31 a více let	15	10,10 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování

Posouzení dotazníku bude provedeno až po komparaci následujícího totožného dotazníkového šetření ve městě Planá u Mariánských Lázní.

5.1.2 Dotazníkové šetření z Plané

Otázka č. 1 – Víte o tom, že ve Vaší obci působí místní spolky?

Součástí odpovědi ano byl dotaz na druhy spolků, které respondenti znají. Dotázaní nejčastěji odpověděli Hornicko-historický spolek (43x), Sbor dobrovolných hasičů Planá (20x), Dámský klub (10x), Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Planá (12x), Český svaz včelařů, z.s., základní organizace Planá u Mariánských Lázní (4x), Český rybářský svaz, z. s., místní organizace Planá (6x), KOS – kulturní a okrášlovací

spolek Planá (12x), Klub českých turistů Planá (12x) nebo Svaz tělesně postižených v České republice, o.s., místní organizace Planá (25x).

Ze 150 dotázaných plných 83,2% odpovědělo ano, což je 124 respondentů a jen 16,8% dotazovaných respondentů, představujících 25 respondentů, o spolcích neví nic. Nejčastěji se obyvatelé dozví o akcích z letáků či plakátů, které oznamují akce spolků.

	počet	%
ano	124	83,20 %
ne	25	16,80 %

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 2 – Jste vy osobně členem nějakého místního spolku?

Ze 150 dotázaných na tuto otázku odpovědělo 29 respondentů, což představuje 19,3%, že jsou členy některého z místních spolků a to konkrétně: Hornicko-historický spolek (12x), Sbor dobrovolných hasičů Planá (3x), Základní organizace Českého zahrádkářského svazu Planá (3x), Český svaz včelařů, z.s., základní organizace Planá u Mariánských Lázní (1x), Český rybářský svaz, z. s., místní organizace Planá (2x), KOS – kulturní a okrašlovací spolek Planá (3x), Klub českých turistů Planá (2x) nebo Svaz tělesně postižených v České republice, o.s., místní organizace Planá (4x).

121 dotázaných, což je 80,7% uvedlo, že nejsou členem žádného z místních spolků.

	počet	%
ano	29	19,30 %
ne	121	80,70 %

Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 3 – Máte přehled o spolkových akcích a jiných aktivitách pořádaných v místě Vašeho bydliště?

Ze 150 dotazovaných odpovědělo 108 respondentů záporně, což představuje 72%, z čehož lze usoudit, že buďto nemají o akce zájem nebo je v dané lokalitě špatná informovanost. O přehledu má povědomí jen 42 dotázaných, což je 28% všech respondentů – nejspíš se jedná právě o ty, kteří akce připravují nebo jsou na nich jinak angažováni. V tomto městě je o spolkové aktivitě zřejmě větší zájem než ve Stříbře.

	počet	%
ano	42	28,00 %
ne	108	72,00 %

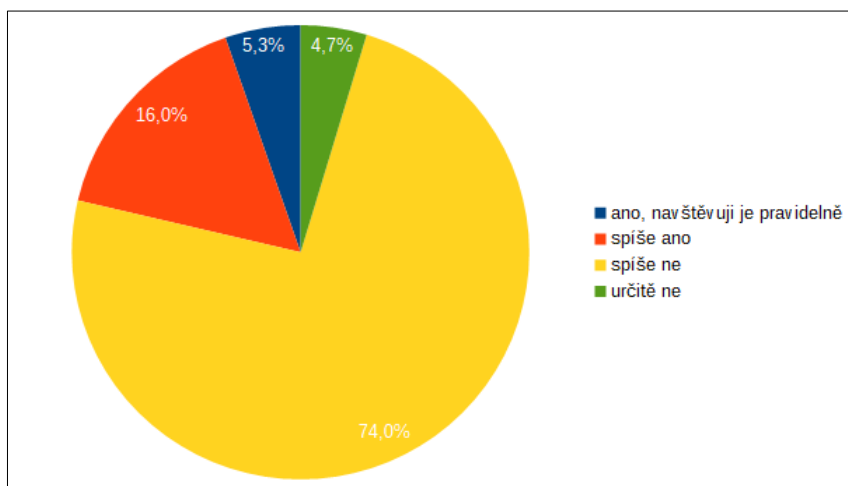
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 4 – Navštívil/a byste akci nějakého místního spolku?

Ze 150 respondentů jich 5, což představuje 5,3% odpovědělo, že akce navštěvují pravidelně. Spíše ano odpovědělo z celkového počtu 24 dotázaných, což představuje 16%. Největší počet dotázaných odpověděl spíše ne, což znamená, že 74% všech respondentů nejeví zájem o akce spolku. 7 dotázaných, což je 4,7% určitě žádnou akci nenavštíví. 118 dotázaných projevilo o akce místních spolků zcela zřejmý nezájem.

	počet	%
ano, navštěvují pravidelně	8	5,30 %
spíše ano	24	16,00 %
spíše ne	111	74,00 %
určitě ne	7	4,70 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 5 – Zajímáte se aktivně o akce spolků ve Vašem městě nebo jeho blízkém okolí?

Ze 150 dotázaných 128 respondentů odpovědělo negativně, což představuje 85,3% všech respondentů. 22, což je 14,7% ze všech tázaných odpovědělo ano, a to zcela konkrétně: hornické oslavy (14x), Plánská 50 (9x), Hasičské akce (3x), sportovní akce (1x), slavnosti osvobození (1x).

	počet	%
ano	22	14,70 %
ne	128	85,30 %

Zdroj: vlastní zpracování

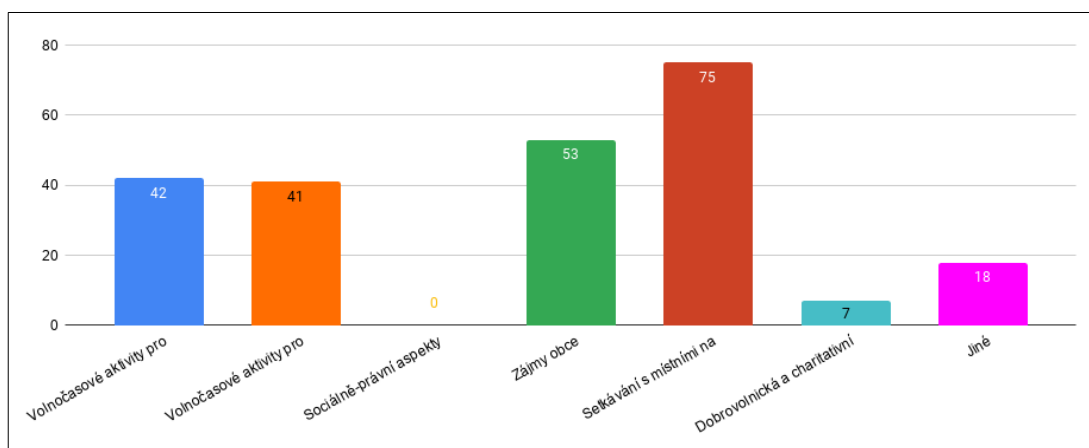
Otázka č. 6 – Jaké typy aktivit spolků byste uvítal/a do budoucna nebo o jaké máte v současnosti největší zájem?

Na otázku *jaké typy aktivit spolků by respondent uvítal do budoucna nebo o jaké má v současné době největší zájem* největší počet dotazovaných, a to 75, což představuje 31,78% odpověděl setkávání s místními na různých akcích. O akce zaměřené na sociálně-právní aspekty neměl zájem žádný z dotazovaných. O volnočasové aktivity pro zdokonalování svých dovedností (např. cizí jazyky, sport, umění, ostatní kurzy atp.) nebo jen pro trávení volného času či poznávání s ostatními mající stejné preference a zájmy (together planning) má zájem 41 dotazovaných, což je 17,37%. Další vyhledávané akce jsou volnočasové aktivity pro děti 42, což představuje 17,8%. O akce dobrovolnické a charitativní činnosti má zájem 7, což je 2,97% a akce týkající se zájmu obce by vyhledalo 53 respondentů, což představuje 22,46%.

	počet	%
Volnočasové aktivity pro děti	42	17,80 %
Volnočasové aktivity pro zdokonalování svých dovedností (např. cizí jazyky, sport, umění, ostatní kurzy atp.) nebo jen pro trávení volného času či poznávání s ostatními mající	41	17,37 %

stejné preference a zájmy (together planning)		
Sociálně-právní aspekty	0	0,00 %
Zájmy obce	53	22,46 %
Setkávání s místními na různých akcích	75	31,78 %
Dobrovolnická a charitativní činnost	7	2,97 %
Jiné	18	7,63 %

Zdroj: vlastní zpracování



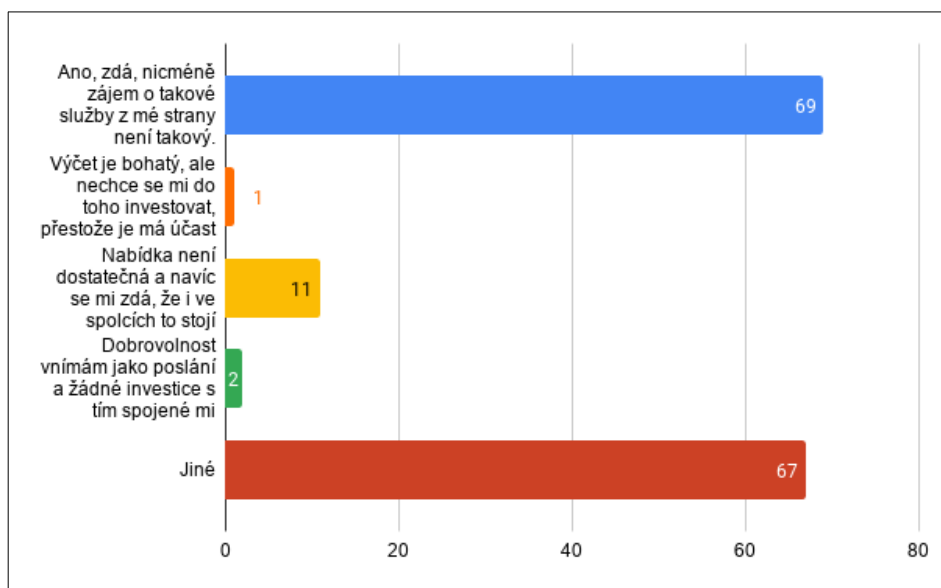
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 7 – Zdá se Vám výčet spolkových aktivit v blízkosti Vašeho bydliště dostatečný a cenově dostupný?

Ze 150 respondentů 69 dotazovaných, což představuje 46% odpovědělo, že výčet aktivit je dostatečný, nicméně zájem o takové aktivity z jejich strany není. 11 respondentů, což je 7,33% uvedlo, že nabídka není dostatečná a navíc se jim zdá, že ve spolcích to stojí nejen spoustu času, ale i peněz a dalších investic. Pouze 2 dotazovaní, což představuje 1,33% uvedli, že dobrovolnost vnímají jako poslání a žádné případné investice s tím spojené jim nevadí. 1 dotazovaný, což představuje 0,67% odpověděl, že výčet je bohatý, ale nechce se mu do akcí investovat přesto, že je jeho účast částečně dotována. Největší skupinu respondentů, celkem 67, což je 44,67% tvoří osoby, které neví nebo nemají o aktivity zájem a nezajímají se o ně.

	počet	%
Ano, zdá, nicméně zájem o takové služby z mé strany není takový.	69	46,00 %
Výčet je bohatý, ale nechce se mi do toho investovat, přestože je má účast částečně dotována.	1	0,67 %
Nabídka není dostatečná a navíc se mi zdá, že i ve spolcích to stojí nejen spoustu času, ale i peněz a dalších investic (souvisejících např. s patřičným pořízením výstroje nebo jiného náčiní).	11	7,33 %
Dobrovolnost vnímám jako poslání a žádné investice s tím spojené mi nevadí.	2	1,33 %
Jiné	67	44,67 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 8 – Jaké je Vaše pohlaví?

Ze 150 dotázaných bylo 78 žen, což představuje 52% a mužů bylo 72, což je 48%.

	počet	%
muž	72	48,00 %
žena	78	52,00 %

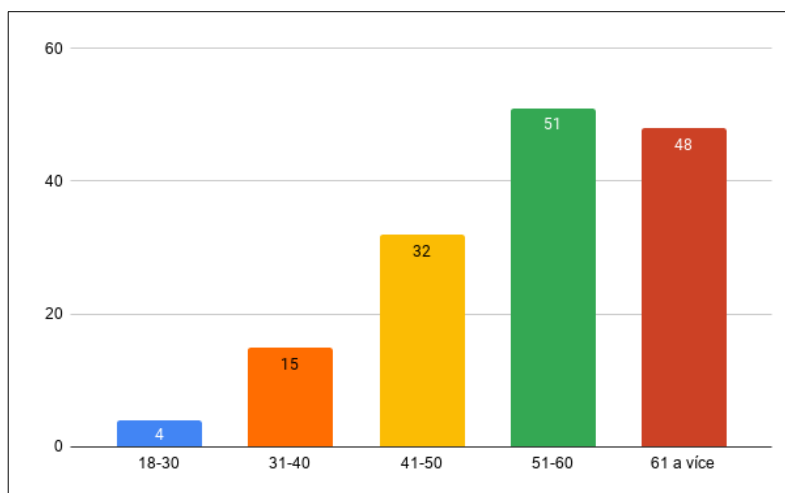
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 9 – Jaká je Vaše věková kategorie?

Ze 150 respondentů jich bylo nejvíce ve věkové kategorii 61 a více, a to 48 dotázaných. Nejméně jich bylo ve věkové kategorii 31-40, a to 15 dotázaných. Ve věkové kategorii 18- 30 bylo 4 dotázaných, ve věkové kategorii 41-50 bylo 32 dotázaných a v kategorii 51-60 let 51 dotázaných. Z dotázaných byla převážná většina obyvatel ve věkové kategorii 51-60 let, což znamená, že zapojení do spolkových aktivit je reálnější než u mladých občanů.

věk	počet	%
18-30	4	2,67 %
31-40	15	10,00 %
41-50	32	21,33 %
51-60	51	34,00 %
61 a více	48	32,00 %

Zdroj: vlastní zpracování



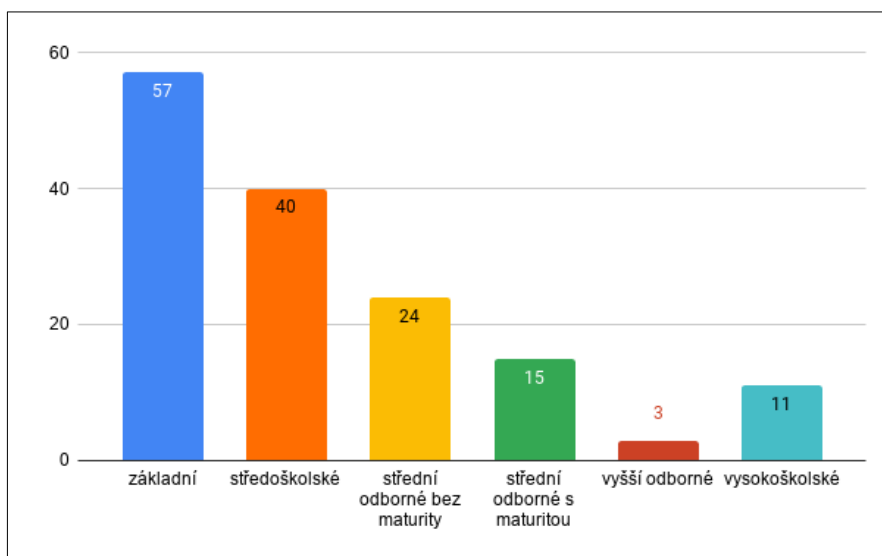
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 10 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Nejvíce respondentů, kteří odpověděli na tuto otázku, patří mezi osoby se základním vzděláním 57, což představuje 38%. Nejmenší podíl z dotčených 150 respondentů představovaly osoby s vyšším odborným vzděláním – 3 odpovědi, což jsou 2%. Vysokoškolsky vzdělaných respondentů bylo 11, což představuje 7,33%. Středoškolsky vzdělaných respondentů bylo 40, což je 26,67%. Střední odborné bez maturity mělo 24, což představuje 16% a střední odborné s maturitou 15 dotazovaných, což je 10%.

vzdělání	počet	%
základní	57	38,00 %
středoškolské	40	26,67 %
střední odborné bez maturity	24	16,00 %
střední odborné s maturitou	15	10,00 %
vyšší odborné	3	2,00 %
vysokoškolské	11	7,33 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování

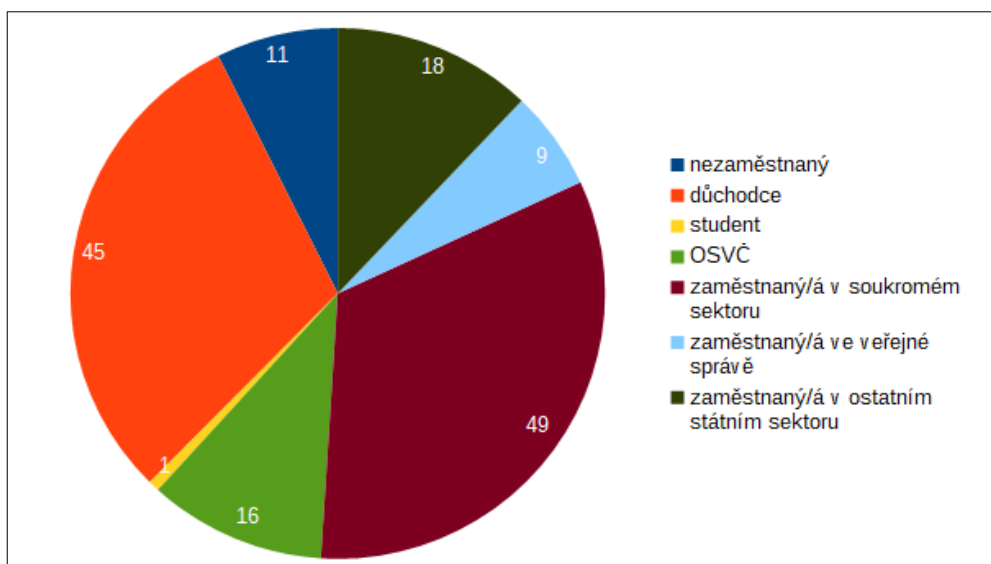
Otázka č. 11 – Jaké je Vaše povolání?

Ze 150 respondentů je nejvyšší počet 45, což představuje 30,2 % v důchodovém věku. 32,9% dotazovaných, což je 49 je zaměstnáno v soukromém sektoru, 12,1%, což představuje 18 dotázaných dále v ostatním státním sektoru, 10,7 %, což je 16 respondentů jsou osoby samostatně výdělečně činné a 6%, což představuje 9 dotazovaných je

zaměstnáno ve veřejné správě. 1 dotazovaný, což je 0,7% je student a zbylých 11 dotazovaných, což je 7,4%, jsou nezaměstnaní.

povolání	počet	%
nezaměstnaný	11	7,40 %
důchodce	45	30,20 %
student	1	0,70 %
OSVČ	16	10,90 %
zaměstnaný/á v soukromém sektoru	49	32,90 %
zaměstnaný/á ve veřejné správě	9	6,00 %
zaměstnaný/á v ostatním státním sektoru	18	12,10 %

Zdroj: vlastní zpracování



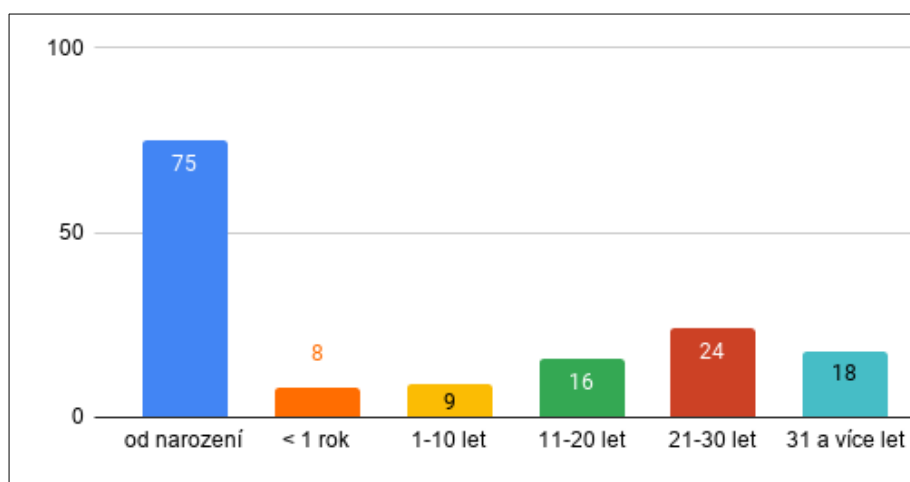
Zdroj: vlastní zpracování

Otázka č. 12 – Jak dlouho bydlíte v obci?

Ze 150 dotazovaných jich 75, což představuje 50% uvedlo, že ve svém městě žijí celý život, to znamená od narození, a to bez ohledu na současný věk. Méně než 1 rok žije ve městě 8 dotazovaných, což je 5,3%. Kategorie 1-10 let má 9 respondentů, což představuje 6%. 16 respondentů, což je 10,7% patří do kategorie 11-20 let. Kategorie 21-30 let obsahuje 24 respondentů, což je 16%. 18 respondentů, což představuje 12% žije v obci 31 a více let.

	počet	%
od narození	75	50,00 %
< 1 rok	8	5,30 %
1-10 let	9	6,00 %
11-20 let	16	10,70 %
21-30 let	24	16,00 %
31 a více let	18	12,00 %

Zdroj: vlastní zpracování



Zdroj: vlastní zpracování

5.1.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Výše uvedené dotazníkové šetření bylo použito ve dvou různých lokalitách a umožnilo tak sesbírat kvantitativní data z otázek, jež měly vysledovat povědomí o spolcích ve městech, aktivní činnost v nich, zda respondenti mají o takové aktivity zájem nebo zda se jim výčet těchto aktivit zdá dostačující, financovatelný atp. Bylo položeno společně 8 tematických otázek a čtyři čistě demografické, povětšinou uzavřené, některé doplňující otevřené. Z výsledků šetření bylo zjištěno, že občané jak v Plané, tak ve Stříbře se všeobecně o spolkové aktivity příliš nezajímají a mají o nich jen malé povědomí, přestože lze pozorovat trochu lepší výsledky právě v Plané než ve Stříbře. Je pravděpodobné, že aktivity spolků v menší obci lidi více stmelují a je tam i větší zájem o spolkovou činnost. Statisticky zpracovaná šetření poskytla konkrétní odpovědi na názvy nejčastějších spolků, které se v obou výzkumech objevují s největší četností. V neposlední

řadě byla takto získána data o skladbě respondentů, které vypovídají o struktuře občanů v dotazovaných městech. Vyplyvající celkový nezájem o spolkové dění v obci bude podrobněji diskutován v podkapitole 5.2 Kvalitativní analýza, v níž bylo dotázáno 16 vybraných respondentů, jejichž odpovědi mohou mít na výsledky dotazníkového šetření výrazný vliv.

5.1.4 Hypotézy k dotazníkovému šetření

V následující kapitole bude stanoveno 6 hypotéz, které budou vyhodnoceny statistickou metodou testem dobré shody. Dvě hypotézy budou řešeny asociační tabulkou a zbylé čtyři kontingenční tabulkou.

Hypotéza k otázce č. 2 „Jste členem nějakého místního spolku?“

H_0 : členství ve spolku není ovlivněno místem bydliště

H_1 : členství ve spolku je ovlivněno místem bydliště

	Stříbro	Planá	
Ano	25 ⁽²⁷⁾	29 ⁽²⁷⁾	54
Ne	125 ⁽¹²³⁾	121 ⁽¹²³⁾	246
	150	150	300

$$\chi^2 = \frac{2^2 + 2^2}{27} + \frac{2^2 + 2^2}{23} = 0,3613$$

$$\chi_{0,05}^2 = 3,841$$

$$\chi^2 < \chi_{0,05}^2(1) \Rightarrow 0,3613 < 3,841$$

H_0 se nezamítá, proto lze říci, že členství v místním spolku není ovlivněno místem bydliště ve Stříbře či Plané.

$$V = \frac{300 \cdot 25 - 54 \cdot 150}{\sqrt{150 \cdot 150 \cdot 54 \cdot 246}} = \frac{-600}{17288,44} = -0,0347$$

$$V = \sqrt{\frac{\chi^2}{n}} = \sqrt{\frac{0,3616}{300}} \Rightarrow 3,47\%$$

Nepřímá závislost slabá. Závislost, která je velmi nízká rovněž ukazuje, že členství v místním spolku není ovlivněno místem bydliště. Nezáleží na tom, zda odpovídal obyvatel Stříbra nebo Plané.

Hypotéza k otázce č. 3 „Máte přehled o spolkových akcích a jiných aktivitách pořádaných v místě Vašeho bydliště?“

H_0 : zájem o spolky není ovlivněn místem bydliště

H_1 : zájem o spolky je ovlivněn místem bydliště

	Stříbro	Planá	
Ano	26 ⁽³⁴⁾	42 ⁽³⁴⁾	68
Ne	124 ⁽¹¹⁰⁾	108 ⁽¹¹⁶⁾	232
	150	150	300

$$\chi^2 = \frac{(34-26)^2 + (34-42)^2}{34} + \frac{(124-116)^2 + (108-116)^2}{116} = 4,868$$

$$\chi_{0,05}^2(1) = 3,841$$

$$\chi^2 > \chi_{0,05}^2(1) \Rightarrow 4,868 > 3,841$$

H_0 se zamítá, tudíž lze říci, že přehled o spolkových akcích je ovlivněn místem bydliště. Ve městě Planá je větší zájem o spolkové akce, než ve městě Stříbro.

$$V = \frac{300 \cdot 26 - 68 \cdot 150}{\sqrt{150 \cdot 150 \cdot 68 \cdot 232}} = -0,1274$$

$$V = \sqrt{\frac{\chi^2}{n}} = \sqrt{\frac{4,868}{300}} \Rightarrow 12,74 \%$$

Nepřímá závislost slabá.

Hypotéza k otázce č. 9 „Do jaké věkové kategorie patříte?“

H_0 : činnost spolků neovlivňuje věkové složení obyvatel ve městech Stříbro a Planá

H_1 : činnost spolků ovlivňuje věkové složení obyvatel ve městech Stříbro a Planá

	18-30	31-40	41-50	51-60	61 a více	
Stříbro	20 ⁽¹²⁾	19 ⁽¹⁷⁾	24 ⁽²⁸⁾	40 ^(45,5)	47 ^(47,5)	150
Planá	4 ⁽¹²⁾	15 ⁽¹⁷⁾	32 ⁽²⁸⁾	51 ^(45,5)	48 ^(47,5)	150
	24	34	56	91	95	300

$$\chi^2 = 2 \cdot \left(\frac{64}{12} + \frac{4}{17} + \frac{16}{28} + \frac{30,25}{45,5} + \frac{0,25}{47,5} \right) = 13,6203$$

$$\chi^2_{0,05}(1 \cdot 4) = 9,488$$

$$\chi^2 > \chi^2_{0,05}(4) \Rightarrow 13,6203 > 9,488$$

H_0 se zamítá, a tak lze říci, že činnost spolků ovlivňuje věkové složení obyvatel měst Stříbro a Planá.

$$C = \frac{\sqrt{\frac{\chi^2}{(n + \chi^2)}}}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = \frac{\sqrt{\frac{13,6203}{313,6203}}}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = 0,2947 \Rightarrow 29,47\%$$

Míra závislosti slabá. Závislost vykazuje téměř o 30% méně. I když není závislost vysoká, je zřejmé, že korelace mezi věkem a činností spolku je zřejmá. Lze předpokládat, že občané ve vyšším věku, mají větší prostor pro zájmové volnočasové aktivity

Hypotéza k otázce č. 10 „Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání“

H_0 : spolková činnost nesouvisí s dosaženým vzděláním

H_1 : spolková činnost souvisí s dosaženým vzděláním

	Základní	Středoškolské	SO bez maturity	SO s maturitou	Vyšší odborné	Vysokoškolské	
Stříbro	34 ^(45,5)	59 ^(49,5)	6 ⁽¹⁵⁾	12 ^(13,5)	9 ⁽⁶⁾	30 ^(20,5)	150
Planá	57 ^(45,5)	40 ^(49,5)	24 ⁽¹⁵⁾	15 ^(13,5)	3 ⁽⁶⁾	11 ^(20,5)	150
	91	99	30	27	12	41	300

$$\chi^2 = 2 \cdot \left(\frac{132,25}{45,5} + \frac{90,25}{49,5} + \frac{9^2}{15} + \frac{2,25}{13,5} + \frac{9}{6} + \frac{90,25}{20,5} \right) = 32,397$$

$$\chi^2_{0,05}(1 \cdot 5) = 11,072$$

$$\chi^2 > \chi^2_{0,05}(5) \Rightarrow 32,397 > 11,072$$

H_0 se zamítá, což znamená, že spolková činnost je ovlivněna nejvyšším dosaženým vzděláním.

$$C = \frac{\sqrt{\frac{\chi^2}{(n+\chi^2)}}}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = \frac{\sqrt{\frac{32,397}{332,397}}}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = 0,4415 \Rightarrow 44,15\%$$

Závislost dosahuje více než 44%. Mezi nejvyšším dosaženým vzděláním a spolkovou činností je závislost střední a dala se očekávat. Nejčastěji mají o spolkovou činnost zájem obyvatelé se základním a středoškolským vzděláním.

Hypotéza k otázce č. 11 „Jaké je Vaše povolání?“

H_0 : činnost spolků neovlivňuje povolání obyvatel

H_1 : činnost spolků ovlivňuje povolání obyvatel

	Nezaměstnaný	Důchodce	Student	OSVČ	Zam. SS	Zam. VS	Zam. OS	
Stříbro	5 ⁽⁸⁾	41 ⁽⁴³⁾	2 ^(1,5)	22 ⁽¹⁹⁾	33 ⁽⁴¹⁾	17 ⁽¹³⁾	30 ⁽²⁴⁾	150
Planá	11 ⁽⁸⁾	45 ⁽⁴³⁾	1 ^(1,5)	16 ⁽¹⁹⁾	49 ⁽⁴¹⁾	9 ⁽¹³⁾	18 ⁽²⁴⁾	150
	16	86	3	38	82	26	48	300

$$\chi^2 = \frac{3^2+3^2}{8} + \frac{2^2+2^2}{43} + \frac{0,5^2+0,5^2}{1,5} + \frac{3^2+3^2}{19} + \frac{8^2+8^2}{41} + \frac{4^2+4^2}{13} + \frac{6^2+6^2}{24} = 12,3002$$

$$\chi_{0,05}^2(1 \cdot 6) = 12,592$$

$$\chi^2 < \chi_{0,05}^2(6) \Rightarrow 12,3002 < 12,592$$

H_0 se nezamítá, tudíž lze říci, že činnost spolků neovlivňuje povolání obyvatel.

$$C = \frac{\sqrt{\frac{\chi^2}{(n+\chi^2)}}}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = \frac{\sqrt{\frac{12,5922}{312,5922}}}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = 0,2838 \Rightarrow 28,38\%$$

Míra závislosti slabá.

Hypotéza k otázce č. 12 „Jak dlouho bydlíte v obci?“

H_0 : délka pobytu obyvatel neovlivňuje spolkovou činnost

H_1 : délka pobytu obyvatel ovlivňuje spolkovou činnost

	od nar.	< 1 rok	1 – 10	11 - 20	21 - 30	> 31	
Stříbro	81 ^(77,5)	10 ^(8,9)	13 ^(10,9)	16 ^(15,9)	13 ^(18,4)	15 ^(16,4)	148
Planá	75 ^(78,5)	8 ^(9,1)	9 ^(11,1)	16 ^(16,1)	24 ^(18,6)	18 ^(16,6)	150
	156	18	22	32	37	33	298

$$\chi^2 = \frac{(81-77,5)^2}{77,5} + \frac{(10-8,9)^2}{8,9} + \frac{(13-10,9)^2}{10,9} + \frac{(16-15,9)^2}{15,9} + \frac{(13-18,4)^2}{18,4} + \frac{(15-16,4)^2}{16,4} = 2,4029$$

$$\chi_{0,05}^2(1 \cdot 5) = 11,071$$

$$\chi^2 < \chi_{0,05}^2(5) \Rightarrow 2,4029 < 11,071$$

H_0 se nezamítá, tudíž lze říci, že délka pobytu obyvatel ve městech Stříbro a Planá neovlivňuje činnost spolků. Přesto lze konstatovat, že částečný vliv mají obyvatelé, kteří žijí v daném městě od narození.

$$C = \frac{\sqrt{\frac{\chi^2}{(n + \chi^2)}}}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = \frac{\sqrt{\frac{2,4028}{300,4028}}}{\sqrt{\frac{1}{2}}} = 0,1265 \Rightarrow 12,65\%$$

Závislost mezi činností spolků a délkou pobytu obyvatel je slabá, pouze 12,65%.

5.1.5 Vyhodnocení hypotéz

V bakalářské práci bylo zkoumáno šest hypotéz, které jasně ukázaly problematiku týkající se spolkové činnosti ve městě Stříbro a Planá u Mariánských Lázní.

První hypotéza zkoumala vliv bydliště na členství v některém z místních spolků. Statistickým vyhodnocením zmiňované hypotézy bylo zjištěno, že členství v některém z místních spolků není ovlivněno místem bydliště.

Druhá hypotéza zjišťovala zájem o aktivity spolků v místě bydliště dotázaných. Statistickým výpočtem bylo toto zkoumání potvrzeno, a tak lze říci, že občané daného

města o spolkových akcích mají informace. Větší zájem o spolkové akce je ve městě Planá u Mariánských Lázní.

Třetí hypotéza posuzovala demografický údaj konkrétně věkovou kategorií obyvatel a jejich zájem o spolkovou činnost. Hypotéza statisticky potvrdila, že věkové složení obyvatel obou měst ovlivňuje činnost spolku. 30ti procentní závislost není příliš významná, lze však říci, že korelovatelnost věku a činnosti spolku je důležitá.

Čtvrtá hypotéza hledala souvislost mezi úrovní dosaženého vzdělání a činností spolku ve městech Stříbro a Planá u Mariánských Lázní. Závislost činnosti spolků a dosaženého vzdělání je zřejmá, potvrdil to i statistický výpočet. O spolkovou činnost se nejvíce zajímají obyvatelé, kteří dosáhli základního a středoškolského vzdělání. Závislost je statisticky 44%, to znamená střední závislost.

Pátá hypotéza sledovala povolání obyvatel obou měst. Hypotéza potvrdila osobní dojem, že vliv povolání na činnost spolků není. Přesto se ukázalo, že zásadní pro práci místních spolků je kategorie důchodců, kteří se mohou činnosti věnovat, neboť mají mnohem více volného času než zaměstnaní obyvatelé obou měst.

Šestá hypotéza měla za úkol zjistit, zda délka pobytu obyvatel ve městech má souvislost s činností spolků. Hypotéza neprokázala vliv délky pobytu obyvatel, což je zřejmé. Přesto ale vliv, a to slabý je, neboť patriotismus je svázán s městy a obyvatelé, kteří bydlí ve městech od narození mají i k činnostem spolků větší vazbu.

5.2 Kvalitativní analýza

Jak bylo již uvedeno, v tomto polostrukturovaném, tentokrát kvalitativním šetření bude vyhodnoceno dohromady 16 rozhovorů – 8 ze Stříbra a 8 z Plané. Jsou vždy dotazováni 2 anonymní představitelé samosprávy města, 2 respondenti z podnikatelské sféry, 2 zástupci spolků a 2 zástupci příspěvkové organizace (resp. v každém městě po dvou). Jednotlivé otázky jsou uvedeny níže:

- 1) Podílíte se na pořádání aktivit spolků?**
- 2) Jak vnímáte činnost spolků v obci?**
- 3) Myslíte, že aktivity spolků jsou veřejně známé všem občanům?**
- 4) Spolupracují z vašeho pohledu spolky při pořádání společenských akcí?**
- 5) V čem vidíte přínos spolků pro rozvoj lokality – obce, případně v čem vidíte jejich nedostatky?**

Jednotlivé odpovědi jsou poměrně obsáhlé, a proto jsou součástí příloh i přesto, že tabulka s jejich srovnáním je uvedena ihned za tímto textem s výtahem nejdůležitějších a nejčastějších kvalitativních dat.

Tabulka 12 Hlavní a nejčastější pozitivní a negativní výstupy z kvalitativní analýzy

Otázka č.	Výstup +	Výstup -	Závěr
1. Podílíte se na pořádání aktivit spolků?	Subjekty, které rozhodují o činnosti spolků nebo jsou sami jejich správci či členy, mají většinou zájem na podílení se aktivit ve spolcích	Nepřímé subjekty se neangažují ani nepodílejí na činnosti spolků (zejména městští představitelé)	Větší kooperace mezi přímými a nepřímými subjekty, i mezi spolky a městskou správou
2. Jak vnímáte činnost spolků v obci?	Přínos spolků pro město a jeho občanský život, finanční podpora	Malé zapojení mládeže, malá viditelnost některých menších „skrytých spolků“	Větší zapojení mladých věkových skupin, tlak zvenčí na méně viditelné spolky
3. Myslíte, že aktivity spolků jsou veřejně známé všem občanům?	Známé jsou jen větší spolky a užitečné pak zejména spolky hasičské, sportovní, hornické nebo turistické	Nízké zapojení mládeže, uzavřené spolky nejsou veřejnosti exponovány, a tudíž ani známy; povědomí o spolcích je celkově velmi malé a zahrnuje jen samotné členy spolku nebo jejich rodinné příslušníky	Rozvoj dalších aktivit, větší exponovanost menších uzavřených spolků, větší zapojení mládeže a jiných neinformovaných občanů

Otázka č.	Výstup +	Výstup -	Závěr
4. Spolupracují z vašeho pohledu spolky při pořádání společenských akcí?	Účast spolků na velkých městských společenských akcích (většinou na vyžádání)	Účast na akcích jen na vyžádání nebo z donucení, preference vlastních spolkových aktivit, malá kooperace mezi spolky, velká řevnivost kvůli finančním příspěvkům	Větší kooperace mezi městy a spolky ze strany spolků, větší kooperace mezi jednotlivými spolky
5. V čem vidíte přínos spolků pro rozvoj lokality – obce, případně v čem vidíte jejich nedostatky?	Velký přínos pro společenský a občanský život, zejména pokud jde o hornické nebo hasičské spolky nebo turistický ruch, význam na regionální i nadregionální úrovni	Malá finanční návratnost a malý význam pro chod města	Posílit financování pokud možno v těch směrech, aby byly výstupy oboustranně prospěšné a efektivní

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je mimo jiné patrné, že vztah obcí, ale i jiných skupin respondentů, je ke spolkům ambivalentní a nejednoznačný. Představitelé obcí jsou víceméně nespokojeni s tím, že musí jejich provoz dotovat, ale investované peníze do nich se nikde nevrací a například i pro spolkovou účast na nejvýznamnějších městských akcích je musí zdlouhavě přemlouvát. Efektivitu vidí i ostatní respondenti spíše jen u spolků hornického nebo sportovního charakteru, z čehož právě horníci mají největší význam pro turistický ruch i z nadregionálního hlediska. Dalším problémem bude malé zapojení mládeže do veškeré spolkové činnosti, o něž mají zájem v současnosti spíše jen představitelé starší věkové kategorie. Neméně palčivou záležitostí bude i chod některých „utajených“ menších spolků, které by se měly více exponovat a být tak více vidět. Obecně

doporučení pro zlepšení této nepříznivé situace by bylo jednak více kooperovat mezi městem samotným a zástupci spolků, stejně jako navázat větší spolupráci mezi jednotlivými spolky, které si leckdy zbytečně konkurují jen z toho důvodu, že mezi nimi panuje řevnivost, pokud jde o finanční příspěvky na ně. Je přitom zajímavé vyzorovat, že některé odpovědi respondentů se opakovaly v podobné definici třikrát nebo i vícekrát.

6 Zhodnocení výsledků a diskuze

Jak píše autor Disman, „*všechny závěry z empirického výzkumu, statistické důkazy atd. se nevztahují na jevy, které chceme studovat, ale jen na jejich indikátory.*“ (Disman, 2002, s. 70). V praxi to tedy znamená, že nelze vnímat pouze výsledky z výzkumu samotného, ale spíše jeho příčiny. Nejúčinnější rady, vzniklé jak na základě dotazníkových šetření, tak i z vedení polostrukturovaných rozhovorů, lze vnímat především ve větší osvětě, jež by měla nastat od spolků, jak těch více známých, tak i těch latentních, více k lidem, kteří by mohli mít eventuálně zájem o jejich činnosti. To samé platí o osvětě zejména mezi mladšími generacemi, jež o aktivitách vůbec nevědí, anebo se neshodují s jejich představami trávení volného času. Všeobecně také platí, že ti, co žijí v obci delší dobu nebo jsou starší, mají zároveň o dění spolků větší zájem. Větší kooperace by také měla nastat jak mezi spolky samotnými, aby si nevytvářely jen zbytečnou rivalitu kvůli dosažení na finanční příspěvky, ale taktéž mezi městskými samosprávami, které by neměly spolky vyzývat nebo dokonce přemlouvat k podílení se na významných městských akcích – toto by mělo být bráno automaticky.

Dalším bodem k zamyšlení je také tematické vymezení spolků, mezi něž patří obzvláště vychvalované hasičské spolky, hornické nebo turisticky orientované spolky. I zde by se dalo uvažovat o jistém větším rozptylu tématu tak, aby i jiné činnosti byly pro občany dostatečně atraktivní. Všechny výše jmenované spolky navíc asi neumějí příliš pracovat s PR (public relations neboli vztahy s veřejností), což je ale dáno spíše nevýznamnou lokalitou a nemožností využít veškeré marketingové, reklamní a mediální nástroje omezené právě touto lokálností. Každopádně by měl chod spolků a jejich prezentace na veřejnosti probíhat takovým způsobem, aby alespoň tyto subjekty působily dojemem, že jejich financování je efektivní a „jde někde vidět.“ Jen tak se totiž lze vyhnout názorům, že jsou to jen zbytečně utracené peníze, které se nikde nevracejí. Zkoumané příčiny ve všech výše uvedených faktorech však mohou být jen předmětem dohadů. Polemiky plné dohadů a úvah zde nejsou na místě.

Výše uvedené návrhy jsou opět podpořeny slovy Dismana při citaci z jeho knihy, kde píše, že „*expert je někdo, kdo by rád, kdyby mohl, ale nemůže. Tak říká těm, kteří mohou, jak by měli.*“ (Disman, 2002, s. 293). Snad tato studie přinese více poznání do zkoumané problematiky a nastíní hypotézy, které mají patřičnou platnost.

Na mezinárodním fóru byla zpracována řada cizojazyčných studií, která řešila obdobnou problematiku, zejména v různých sektorech dobrovolnických aktivit.

Povědomost o působení místních spolků v obou lokalitách vychází daleko příznivěji než ve studii realizované ve Španělsku (region Estremadura), kde 43% z dotazovaných vůbec nevědělo o existenci spolků propagující hornické památky (Mazadiego et al., 2019), na rozdíl od v práci studovaných lokalit, kde ve Stříbře nemělo povědomí 18 % a v Plané 16,8 %.

Studie provedená u pěti dobrovolných hasičských sborů v centrálním New Jersey zjistila hlavní důvody vedoucí k jejich dlouhodobému setrvání ve sborech. Hlavními důvody byly: návrat zpět do komunity a vztahy s rodinou a přáteli, které původně přivedly dobrovolníky do jejich hasičských spolků (Gazzale, 2019). Výše uvedená studie vykazuje podobné výsledky se zjištěním v této práci, a to, že délka pobytu v lokalitě, komunitě spolu s rodinnými vazbami ovlivňují míru angažovanosti ve spolkové činnosti.

V dalších dvou studiích z oblasti dobrovolné ochrany přírody byla zjištěna významná absence mladých dobrovolníků. První studie potvrdila nutnost najít správné přístupy k zapojení mladých lidí v dobrovolné práci při ochraně přírody (Hoffmann et al., 2019). Druhá studie provedená v Sasku potvrdila také silnou absenci mladých dobrovolníků při ochraně přírody (Walz et al., 2013) a nastínila také další podněty a opatření jak celou situaci dále řešit. Stejný problém byl zjištěn i ve spolkové činnosti v porovnávaných lokalitách, vyjma sboru dobrovolných hasičů, kde je zastoupení mládeže dostatečné.

Ve studii provedené na území města New York v USA při dobrovolném ochraně městské přírody formou výsadby stromů a jejich monitoringu v rámci programu Trees Count bylo zjištěno, že mezi dobrovolníky se častěji vyskytují vysokoškolsky vzdělaní občané ženského pohlaví, s vysokou úrovní příjmu (Johnson et al., 2018). To je v rozporu se zjištěním této práce, kdy ve zkoumaných lokalitách vykonávají dobrovolnickou spolkovou činnost převážně osoby mužského pohlaví se základním a středoškolským vzděláním.

7 Závěr

Cílem bakalářské práce bylo zhodnocení a porovnání spolkové činnosti ve městě Stříbro a Planá u Mariánských Lázní.

Praktická část využila metody dotazníkového šetření pro obě města. Terénní šetření bylo provedeno u 150 respondentů ve městě Stříbro a 150 respondentů ve městě Planá u Mariánských Lázní. Dotázaní odpovídali na 12 otázek, z toho 4 byly demografické. Dále bylo vedeno 16 polostandardizovaných rozhovorů, a to s 8 zástupci z města Stříbro a s 8 zástupci z města Planá u Mariánských Lázní. Na základě dotazníkového šetření bylo stanoveno 6 hypotéz, které byly vyhodnoceny statistickou metodou testem dobré shody. Dvě hypotézy byly řešeny asociační tabulkou a čtyři kontingenční tabulkou. Ve sledovaných městech respondenti věděli, že městské spolky existují, avšak bylo to velmi malé procentuální zastoupení. Ve Stříbře to bylo 18,7% a v Plané u Mariánských Lázní jen 16,8%. Aktivně zapojených do spolkové činnosti je ve Stříbře 16,8% a v Plané u Mariánských Lázní 19,3% dotázaných. O spolkové akce a aktivity se ve Stříbře zajímá jen 17,3% dotázaných a v Plané u Mariánských Lázní 28% dotázaných. Dotázaní projeví v obou městech největší zájem o volnočasové aktivity pro děti a dospělé. Ve Stříbře uvedlo zájem 25,3% dotázaných a v Plané u Mariánských Lázní 35,3% dotázaných. Svůj zájem rovněž projeví i při setkávání různého typu (jarmark, pouť, městské oslavy, ...). O spolkové činnosti má největší zájem věková kategorie od 61 let a výše, a to shodně v obou městech. O činnost spolků mají nejčastěji zájem obyvatelé, kteří v obci žijí od narození nebo déle než 31 let. Ve Stříbře představují 65% a v Plané u Mariánských Lázní 62% všech dotázaných.

Nejčastěji se v aktivitách pořádaných spolky aktivně zapojují respondenti se základním a středoškolským vzděláním. Lze konstatovat, že vzdělání ovlivňuje zájem o spolkovou činnost shodně. Největší zapojení do aktivit pořádaných spolky mají ve sledovaných městech shodně důchodci a také zaměstnanci soukromého sektoru.

8 Seznam použitých zdrojů

Literatura

- BLAŽEK, Jiří. *Teorie regionálního rozvoje: je na obzoru nové paradigma, či jde o pohyb v kruhu*. Geografie – Sborník ČGS. 1999, č. 3. ISSN 1213-1075.
- DAMBORSKÝ, Milan. In: WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-72016990.
- DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 374 s. ISBN 8024601397.
- DUŠEK, Jiří. *Management rozvoje regionů ve střeoevropské perspektivě*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2018. ISBN 978-80-75560308.
- DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. *Nevýdělečné organizace v teorii*. 2., aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-75521033.
- KLIKOVÁ, Christiana a Igor KOTLÁN. *Hospodářská politika: aktualizované vydání*. Vyd. 2. Ostrava: Institut vzdělávání Sokrates, 2006. ISBN 80-86572048.
- JÍLKOVÁ, Eva. *Hospodářská politika a regionální rozvoj*. Olomouc: Moravská vysoká škola, 2018. ISBN 978-80-74550706.
- MACHÁČEK, Jaroslav, Petr TOTH a René WOKOUN. *Regionální a municipální ekonomie*. Praha: Oeconomica, 2011. ISBN 978-80-245-1836-7.
- MASÁR, Dušan. In: DUŠEK, Jiří. *Ekonomické, finanční a právní perspektivy rozvoje regionů*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, z.ú., 2017. ISBN 978-80-7556-019-3.
- POLÁKOVÁ, Jana. *Politika rozvoje venkova v EU*. Praha: Česká zemědělská univerzita, [2018]. ISBN 9788021327962.
- PETERKOVÁ, Michaela. In: SLÁDEČEK, Vladimír a Olga POUPEROVÁ. *Správní právo: zvláštní část (vybrané kapitoly)*. 2. vyd. Praha: Leges, 2014. Student (Leges). ISBN 978-80-87576-48-9.

- POSPÍŠILOVÁ, Tereza a Magdaléna ŠŤOVÍČKOVÁ. *Příběhy budování občanského sektoru v České republice po roce 1989*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2019. ISBN 978-80-24644271.
- SCHWARTZHOFFOVÁ, Eva. *Ekonomika a legislativa ziskových a neziskových subjektů*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2018. ISBN 978-80-24454177.
- ŠEDIVÝ, Marek a Olga MEDLÍKOVÁ. *Úspěšná nezisková organizace*. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada, 2017. Manažer. ISBN 978-80-27102495.
- VRZÁČEK, Petr. *Krabička poslední záchrany pro neziskové organizace: manuál managementu neziskových organizací*. Druhé, rozšířené vydání. Praha: Togga, spol. s.r.o., s Univerzitou Karlovou, Fakultou humanitních studií, 2018. ISBN 978-80-74761331.
- WOKOUN, René. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde, 2008. ISBN 9788072016990.

Internetové zdroje

- Český statistický úřad. [online] 2020 [cit. 28.11.2019]. Dostupné z WWW: <https://www.czso.cz/documents/10180/91345195/charakteristika_cz.pdf/e72d985d-3d27-4d47-af78-80fc32b4dec8?version=1.1>
- Český statistický úřad – Organizační bulletin – Plzeňský kraj [online] 2020 [cit. 18.12.2019]. Dostupné z WWW: <<https://www.czso.cz/csu/czso/h-organizacni-statistika-8ifwhyb68g>>
- GAZZALE, L. *Motivational implications leading to the continued commitment of volunteer firefighters*, *International Journal of Emergency Services* [online] Vol. 8 No. 2, 2019, pp. 205-220.[cit. 11.3.2020]. Dostupné z WWW: <<https://www-scopus-com.infozdroje.czu.cz>>
- HOFFMANN U., JOB-HOBEN B., ERDMANN K.-H., WINKLER J. *The role of volunteering in our society-Developments and challenges for nature conservation [Die Rolle des Ehrenamts in unserer Gesellschaft-Entwicklungen und Herausforderungen für den Naturschutz]* [online]. 2019 *Natur und Landschaft*, 94 (3), pp. 90-97. [cit. 11.3.2020]. Dostupné z WWW: <<https://www-scopus-com.infozdroje.czu.cz>>

- Hornické muzeum Planá*. [online] 2020 [cit. 20.11.2019]. Dostupné z WWW:
 <<https://hornickemuzeumplana.estranky.cz/clanky/hornicko-historicky-spolek/>>
- Hornický spolek Stříbro*. [online] 2020 [cit. 4.12.2019]. Dostupné z WWW:
 <<https://www.hornickyspolekstribro.cz/strana/hornicky-spolek/>>
- Internetový portál města Stříbra* [online]. [cit. 2019-12-30]. Dostupné z WWW:
 <<http://www.strebro.cz>>
- JOHNSON, M. L., CAMPBELL, L. K., SVENDSEN, E. S., SILVA, P. *Why count trees? Volunteer motivations and experiences with tree monitoring in New York City, Arboriculture and Urban Forestry* [online] Vol. 44(2), 2018, pp. 59-72. [cit. 11.3.2020]. Dostupné z WWW: <<https://www-scopus-com.infozdroje.czu.cz>>
- MAZADIEGO, L.F., LLAMAS, B., de GÓRGOLAS, C.R., POUS, J., PUCHE, O. *The Contingent Valuation Method Applied to the Mining Heritage of Extremadura (Spain)* [online] *Geoheritage* 11(2), 2019, pp. 665-679, [cit. 11.3.2020]. Dostupné z WWW: <<https://www-scopus-com.infozdroje.czu.cz>>
- Město Planá*. [online] 2020 [cit. 8.1.2020]. Dostupné z WWW:
 <<https://www.plana.cz/mesto/o-meste-a-okoli/historie-plane/>>
- Oficiální stránky města Stříbro (Program rozvoje města Stříbra)*. [online] 2020 [cit. 27.11.2019]. Dostupné z WWW:
 <http://www.mustribro.cz/e_download.php?file=data/editor/171cs_5.pdf&original=program_strebro_final.pdf>
- Plánský měsíčník*. [online] 2017 [cit. 7.1.2019]. Dostupné z WWW:
 <https://www.plana.cz/e_download.php?file=data/editor/208cs_2.pdf&original=2_2017pm.pdf> Číslo 2 / Únor 2017. Bez ISSN
- Sbor dobrovolných hasičů Stříbro*. [online] 2020 [cit. 16.12.2019]. Dostupné z WWW:
 <<http://www.hasicistribro.agnet.cz/index.php>>
- Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska*. [online] 2020 [cit. 16.12.2019]. Dostupné z WWW:
 <https://www.dh.cz/images/Dokumenty/vyrocnizprava/2018/VZ_2018_velka_web.pdf>
- Social and Spatial Experiences in the Cities of Tomorrow*. [online] 2020. Dostupné z WWW: <<https://www.mdpi.com/2075-4698/10/1/9>>

Veřejná databáze Českého statistického úřadu. [online] 2020 [cit. 28.11.2019]. Dostupné z WWW:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=profil-uzemi&uzemiprofil=31588&u=__VUZEMI__43__561215#>

WALZ, U., Bastian, O., KÄSTNER, A., WENDE, W., SCHWARZE, H. *Present state of nature conservation volunteering - Results of a study in Saxony | [Situation des ehrenamts im naturschutz: Ergebnisse einer studie in Sachsen], Naturschutz und Landschaftsplanung* [online] Vol. 45(8), 2013, pp. 233-240. [cit. 11.3.2020]. Dostupné z WWW: <<https://www-scopus-com.infozdroje.czu.cz>>

Zákon č. 89/2012 Sb., *občanský zákoník* [online] 2020 [cit. 28.11.2019]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>>) © AION CS, s.r.o. 2010-2020.

Zákon č. 248/2000 Sb., *o podpoře regionálního rozvoje* [online] 2020 [cit. 28.11.2019]. Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-248>> © AION CS, s.r.o. 2010-2020.

ŽÁKOVÁ, Hana. *Podpora spolkové činnosti* [online] 2020 [cit. 20.12.2019]. Dostupné z WWW: <<https://www.hanazakova.cz/o-mne/podpora-spolkove-cinnosti/>>

9 Seznam příloh

Příloha A - Dotazníkové šetření

1. Víte o tom, že ve Vaší obci působí místní spolky?

Ano (pokud ano, zaškrtněte, pokračujte níže)	Ne (v tom případě nepokračujte)
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Vyjmenujte, jaké spolky ve Vašem okolí znáte:

2. Jste Vy osobně členem nějakého místního spolku?

Ano (pokud ano, zaškrtněte, pokračujte níže)	Ne (v tom případě nepokračujte)
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Pokud ano, napište prosím v jakém:

**3. Máte přehled o spolkových akcích a jiných aktivitách pořádaných v místě
Vašeho bydliště?**

Ano (zaškrtněte)	Ne (zaškrtněte)
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

4. Navštívil/a byste akci nějakého místního spolku?

Ano, navštěvuji je pravidelně	Spíše ano	Spíše ne	Určitě ne
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

5. Zajímáte se o akce spolků ve Vašem městě nebo jeho blízkém okolí?

Ano	Ne
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Vyjmenujte, o jaké:

--

**6. Jaké typy aktivit spolků byste uvítal/a do budoucna nebo o jaké máte
v současnosti největší zájem? (Možnost více odpovědí, zakroužkujte, popř. doplňte)**

<input type="checkbox"/>	Volnočasové aktivity pro děti
<input type="checkbox"/>	Volnočasové aktivity pro zdokonalování mých dovedností (např. cizí jazyky, sport, umění, ostatní kurzy atp.) nebo jen pro trávení volného času či poznávání s ostatními mající stejné preference a zájmy (together planning)

<input type="checkbox"/>	Sociálně-právní aspekty
<input type="checkbox"/>	Zájmy obce
<input type="checkbox"/>	Setkávání s místními na různých akcích
<input type="checkbox"/>	Dobrovolnická a charitativní činnost
<input type="checkbox"/>	Jiné (vyjmenujte): <input type="text"/>

7. Zdá se Vám výčet spolkových aktivit v blízkosti Vašeho bydliště dostatečný a cenově dostupný? (Zakroužkujte, popř. doplňte)

<input type="checkbox"/>	Ano, zdá, nicméně zájem o takové služby z mé strany není takový.
<input type="checkbox"/>	Výčet je bohatý, ale nechce se mi do toho investovat, přestože je má účast částečně dotována.
<input type="checkbox"/>	Nabídka není dostatečná a navíc se mi zdá, že i ve spolcích to stojí nejen spoustu času, ale i peněz a dalších investic (souvisejících např. s patřičným pořízením výstroje nebo jiného náčiní).
<input type="checkbox"/>	Dobrovolnost vnímám jako poslání a žádné investice s tím spojené mi nevadí.
<input type="checkbox"/>	Jiné (vyjmenujte): <input type="text"/>

8. Jaké je Vaše pohlaví? (nepovinný údaj, data jsou zpracovávána anonymně)

Muž	Žena
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

9. Jaká je Vaše věková kategorie? (nepovinný údaj, data jsou zpracovávána anonymně)

18-30	31-40	41-50	51-60	61 a více
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

10. Jaké je Vaše vzdělání? (nepovinný údaj, data jsou zpracovávána anonymně)

Základní	Středoškolské (vyučen/a bez maturity)	Střední odborné s maturitou	Vyšší odborné	Vysokoškolské
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

11. Jaké je Vaše povolání? (nepovinný údaj, data jsou zpracovávána anonymně)

Důchodce	Nezaměstnaný/á	Student	OSVČ	Zaměstnan/a v soukromém sektoru	Zaměstnan/a ve veřejné správě	Zaměstnan/a v ostatním státním sektoru
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

12. Jak dlouho bydlíte v obci?

Od narození	Méně než rok	1 – 10 let	11 -20 let	21 – 30 let	31 let a více
<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>

Příloha B - Polostandardizované rozhovory ze Stříbra

1. představitel – městská samospráva	
1	Nepodílíme se na pořádání aktivit spolků přímo. Náplň spolkové činnosti je věcí jednotlivých spolků.
2	Činnost spolků v obci je vítanou aktivitou v rámci společenského života. Z tohoto důvodu se snažíme činnost spolků v obci všemožně podporovat včetně finanční výpomoci.
3	Bohužel spolková činnost zajímá jen část občanského spektra obce, a to zejména tam, kde jsou členové rodinní příslušníci. Zejména u mladší generace takový zájem o spolkovou činnost není.
4	My, jako představitelé samosprávy, se snažíme o to, aby jednotlivé spolky spolupracovaly při pořádání společenských akcí. To se daří ale jen u několika akcí většího formátu, jako jsou městské slavnosti, městský ples a den dětí.
5	Přínos spolkové činnosti je pro obec nezastupitelnou součástí společenského života. Spojuje a vytváří vztahy mezi jednotlivými skupinami obyvatel.

2. představitel – městská samospráva	
1	Své aktivity si spolky určují samy a samospráva do toho nezasahuje. Pouze u městských slavnostech spolky motivujeme, aby se těchto akcí zúčastňovaly.
2	Činnost spolků je v rámci obecního života velmi vítaná, neboť posiluje občanské sebeuvědomění. Bohužel toto neplatí u dnešní mládeže, která má zcela jinou představu o tom jak trávit volný čas.
3	Občané vnímají spolkovou činnost většinou jen okrajově. Větší povědomí je pouze v rodinách příslušníků spolků.
4	Spolky spolupracují jen na základě požadavku obce při významných akcích jí pořádaných. Automaticky to však nefunguje a musí být k spolupráci důrazně vyzvány.
5	Přínos spolků pro rozvoj obce je neoddiskutovatelný. Odráží se v různých formách života města i v celém regionu.

3. představitel – podnikatelská sféra	
1	Podílím se, protože jsem sám dlouholetým členem jednoho spolku. Pořádání aktivit jiných spolků nijak zvlášť ale nesleduji.
2	Vnímám hlavně činnost spolku, jehož jsem členem. Činnost jiných spolků vnímám jen okrajově.
3	Občanům jsou veřejně známé jen aktivity těch největších a nejznámějších spolků. Činnost menších spolků není moc známá.
4	Myslím si, že spolky moc nespolupracují při pořádání společenských akcí. Upřednostňují hlavně svoje společenské akce.
5	Přínos spolku pro rozvoj obce je asi různý. Spolek, jehož jsem členem, má význam pro rozvoj turistického ruchu.

4. představitel – podnikatelská sféra	
1	Na pořádání aktivit spolků se vůbec nepodílím, nemám na to čas ani chuť.
2	Asi je to dobře, že ve městě něco dělají. Ale jestli to má nějaký význam pro město, to si nejsem moc jistý.
3	Asi moc ne. Každý má svých starostí nad hlavu. A já navíc podnikám.
4	Toho jsem si všiml jen při městských slavnostech. Jinak je mezi nimi konkurence kvůli příspěvkům od města.
5	Nějaký zvláštní přínos pro město nevidím, zvlášť z finančního hlediska.

5. představitel – zástupce spolku	
1	Podílím se na aktivitě jen spolku, jehož jsem členem a představitelem.
2	Činnost spolku v rámci obce vnímám jako velice záslužnou aktivitu, která je přínosem nejen pro členy spolku, ale pro všechny obyvatele.
3	Občanům v obci je známá jen aktivita největších a člensky nejpočetnějších spolků. Činnost početně malých spolků veřejnosti není známa.
4	Spolky spolupracují jen při velkých společenských akcích, a to jen na vyzvání vedení města.
5	Každý spolek má svůj specifický význam pro rozvoj obce.

6. představitel – zástupce spolku	
1	Jako představitel jednoho ze spolků se výrazně podílím na aktivitě svého spolku.
2	Činnost spolků v obci je důležitou aktivitou, která do určité míry ovlivňuje společenský život ve městě.
3	Aktivitu jednotlivých spolků sledují hlavně starší občané města. Mladší generace nemá o spolkovou činnost zájem.
4	Při pořádání společenských akcí spolky spolupracují jen ojediněle, a to je na základě požadavku města.
5	Spolková činnost v obci je přínosem pro rozvoj obce v různých oblastech. Za nejdůležitější považují přínos v oblasti turistického ruchu.

7. představitel – zástupce příspěvkové organizace	
1	Podílím se na pořádání aktivit spolků v rámci akcí, které naše organizace pořádá a kde spolky prezentují svoji činnost.
2	Činnost spolků v obci považuji za velmi důležitou a nezastupitelnou. Společenský život v obci je bez spolkové činnosti nemyslitelný.
3	Občané v obci vnímají jen činnost několika největších spolků, které jsou nejčastěji vidět. Ostatní aktivity menších spolků nejsou veřejnosti příliš známé.
4	Při pořádání společenských akcí spolky spolupracují jen na základě požadavku města. Do určité míry mezi nimi panuje skrytá řevnivost v závislosti na finančních příspěvcích od města.
5	Přínos spolkové činnosti vidím ve zviditelnění obce v rámci regionu, ojediněle i kraje.

8. představitel – zástupce příspěvkové organizace	
1	Na pořádání aktivit spolků se nepodílím. Občas spolky využívám v rámci kulturních společenských akcí, které naše organizace pořádá.
2	Spolková činnost je v rámci společenského života v obci určitě nezastupitelná. Ne všechny spolky ale mají zájem svou činnost veřejně prezentovat.
3	Širší občanské spektrum vnímá hlavně spolky, které mají největší členskou základnu a jsou ve městě při své činnosti často vidět. Méně exponované spolky širší veřejnost příliš nevnímá.
4	Spolupráce spolků při společenských akcích neprobíhá spontánně, většinou upřednostňují samostatné akce, kde se prezentují v plné šíři. Ke kooperaci, v rámci větších obecních kulturních akcí, je třeba ze strany naší organizace vyvinout silný tlak.
5	Další rozvoj společenského života v obci si bez spolkové činnosti nedovedu vůbec představit. Možnost přínosu rozvoje obce spolkovou činností je však u každého spolku diametrálně odlišný.

Příloha C - Polostandardizované rozhovory z Plané

1. představitel – městská samospráva	
1	Pořádání aktivit spolků je věcí spolků samotných a obec jim do toho přímo nezasahuje. Někdy jejich aktivit využíváme v rámci větších obecních kulturních akcí.
2	Činnost spolků v obci se snažíme různými způsoby podporovat, neboť si uvědomujeme její nezastupitelnou roli v rámci obecního společenského života.
3	Občané vnímají jen činnost hlavních, početně nejvíce zastoupených spolků, které se nejvíce prezentují na veřejnosti. Věkově se však jedná spíše o starší občany. Mladší generace totiž o spolkovou činnost neprojevují vyšší zájem. Dále platí, že menší uzavřené spolky nejsou širší veřejnosti známy.
4	Spolupráce spolků v rámci větších společenských akcí obce není automatická a proběhne většinou jen na vyžádání vedení obce.
5	Spolková činnost upevňuje společenské vědomí obce a je přínosná v různých oblastech dle specifik jednotlivých spolků.

2. představitel – městská samospráva	
1	Při pořádání větších obecních společenských akcí se do nich snažíme zapojit jednotlivé spolky.
2	Spolkovou činnost určitě vnímáme velmi pozitivně a snažíme se ji v rámci našich možností podporovat. Uvítali bychom i větší zapojení mládeže v těchto aktivitách.
3	Občané znají spolkovou činnost v obci. Podrobnější znalosti jsou ale jen, pokud jsou sami členy spolků, popřípadě jejich rodinní příslušníci.
4	V rámci velkých společenských akcí jsou pochopitelně spolky vyzvány obcí k účasti. Jinak spolupráce mezi jednotlivými spolky není běžným jevem.
5	Rozvoj společenského života v obci je určitě závislý na intenzitě, s jakou probíhá spolkový život.

3. představitel – podnikatelská sféra	
1	Podílím se na aktivitách spolkové činnosti u spolku, jehož jsem dlouholetým členem a na nějž mám vazbu z poslední vykonávané profese. Ostatní aktivity spolků vnímám, ale nesponzoruji je.
2	Angažuji se hlavně v činnosti spolku, jehož jsem členem. Činnost ostatních spolků registruji hlavně v oblasti sportovní.
3	Občané preferují hlavně sportovní činnost a spolky, bez jejichž činnosti se obec neobejde (např. hasiči).
4	Spolky upřednostňují prezentaci svých vlastních aktivit. Ke spolupráci je přesvědčí jen obec v rámci ní pořádaných kulturních akcích většího formátu.
5	Přínos spolku pro rozvoj obce je problematický. Z finančního hlediska obec více vydá na podporu spolkové činnosti, než z toho sama získá.

4. představitel – podnikatelská sféra	
1	Zajímají mě hlavně sportovní spolkové aktivity, které v menší míře i sponzoruji.
2	Činnost ostatních spolků v obci nesleduji.
3	Aktivity spolků sledují jen ti, kteří jsou členy spolků, nebo je to zajímavá. Většina lidí má ale asi jiné starosti.
4	Podle mě spolu moc nespolupracují a spíše si konkurují, hlavně když jde o příspěvky na činnost od obce.
5	Spolková činnost má pro rozvoj obce asi jen okrajový vliv. Jedině snad hornický spolek ovlivňuje rozvoj turistiky.

5. představitel – zástupce spolku	
1	Podílím se aktivně na činnostech jen ve spolku, který zastupuji, jehož jsem jeho dlouholetým členem.
2	Činnost spolků v obci má určitě svoji nezastupitelnou úlohu; některé spolky jsou více vidět díky akcím, které pořádají pro veřejnost, jiné spolky fungují v podstatě skrytě.
3	Občané registrují jen spolky, jejichž činnost je zajímavá a mají v nich rodinné příslušníky. Aktivity jiných spolků je příliš nezajímá.
4	Pouze velké společenské akce v rámci obce umožní spolupráci spolků hlavně při jejich prezentaci veřejnosti. Jinak spolky vzájemně asi příliš nespolupracují.
5	Přínos spolkové činnosti pro rozvoj obce vidím u svého spolku v rámci rozvoje turistického ruchu. A snad ještě u hasičů v rámci požární bezpečnosti v obci.

6. představitel – zástupce spolku	
1	Jako vedoucí představitel spolku musím preferovat hlavně jeho aktivity. O ostatní spolky se nestarám.
2	Činnost spolků v obci má určitě svůj význam a obec tuto činnost podporuje.
3	Myslím, že veřejnosti jsou známy aktivity jen těch největších spolků, které jsou často v obci ve větší míře prezentovány. Aktivity menších uzavřených spolkových komunit nejsou veřejnosti známy a tyto spolky ani o to nestojí.
4	Větší spolky s širší členskou základnou spolupracují spolu jen výjimečně, jsou-li k tomu donuceny, jinak upřednostňují hlavně své akce.
5	Přínos spolkové činnosti pro rozvoj obce je těžko vyčíslitelný vzhledem k různorodosti spolků. Hlavním přínosem je posílení společenského vědomí obyvatel. Finanční přínos je těžko definovatelný.

7. představitel – zástupce příspěvkové organizace	
1	Nepodílím se na pořádání aktivit spolků.
2	Činnost spolků v obci je určitě záslužná, ale osobně se jí neúčastním.
3	Aktivity spolků nejsou veřejnosti příliš známy. Za výjimku lze snad považovat jen spolky s viditelnou činností, jako jsou horníci, sportovci a hasiči.
4	Spolky spolupracují, pokud je mi známo, jen při velkých slavnostech v obci, a to ještě na požádání radnice.
5	Žádný konkrétní přínos rozvoje obce v závislosti na spolkové činnosti nevidím.

8. představitel – zástupce příspěvkové organizace	
1	Na pořádání aktivit spolků se nepodílím. Pouze jednou v roce spolupracujeme s dobrovolnými hasiči při pořádání Dne dětí.
2	Vnímám činnost jen těch spolků, které jsou prezentovány v místním tisku. Činnost menších spolků prakticky nevnímám.
3	Veřejnost vnímá hlavně ty spolky, které se umí se svou činností vystoupit na veřejnosti. Ostatní aktivity menších spolků jsou lidem známy jen tím, že existují.
4	Spolupráce spolků při společenských akcích je problematická a dochází k ní jen při městských oslavách. Spolky samy nemají o spolupráci zájem, protože upřednostňují především vlastní samostatné akce.
5	Přínos spolkové činnosti pro rozvoj obce je těžko charakterizovatelný. U některých spolků to lze říci jednoznačně (horníci, hasiči), jiné spolky umožňují spíše realizaci společenské sounáležitosti.

Příloha D - Ekonomické subjekty podle PF v Plzeňském kraji a jeho okresech

	Kraj celkem	Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
101 Fyzická osoba podnikající dle živnost. zákona	102 203	10 009	14 762	35 543	10 491	14 191	8 657	8 550
105 Fyzická osoba podnikající dle jiných zákonů než živnostenského a zákona o zemědělství	5 954	554	960	2 361	603	683	424	369
107 Zemědělský podnikatel - fyzická osoba	3 230	392	1 105	258	402	396	267	410
111 Veřejná obchodní společnost	214	16	28	131	8	9	9	13
112 Společnost s ručením omezeným	16 534	1 050	1 688	9 615	921	1 335	772	1 153
113 Společnost komanditní	45	10	8	14	5	6	-	2
117 Nadace	23	-	2	18	-	2	-	1
118 Nadační fond	67	2	3	46	8	6	-	2
121 Akciová společnost	622	40	53	410	33	40	22	24
141 Obecně prospěšná společnost	94	8	7	60	3	7	2	7
145 Společenství vlastníků jednotek	4 503	405	654	2 059	237	471	190	487
161 Ústav	37	-	1	23	3	8	2	-
205 Družstvo	346	25	44	146	20	34	58	19
301 Státní podnik	6	2	-	3	-	1	-	-
325 Organizační složka státu	15	1	1	11	-	-	1	1
331 Příspěvková organizace	558	81	86	142	64	74	42	69
421 Odštěpný závod zahraniční právnické osoby	82	7	9	56	1	2	-	7
424 Zahraniční fyzická osoba	2 231	294	167	1 200	116	101	127	226
425 Odštěpný závod zahraniční fyzické osoby	1	-	-	1	-	-	-	-
501 Odštěpný závod zapsaný	6	-	1	5	-	-	-	-

	Kraj celkem	Domažlice	Klatovy	Plzeň-město	Plzeň-jih	Plzeň-sever	Rokycany	Tachov
v obchodním rejstříku								
541 Podílový, penzijní fond	1	-	-	1	-	-	-	-
601 Vysoká škola	1	-	-	1	-	-	-	-
641 Školská právnická osoba	18	-	1	14	1	1	-	1
705 Podnik nebo hospodářské zařízení sdružení	6	-	1	2	-	-	2	1
706 Spolek	5 194	525	778	1 941	469	576	398	507
707 Odborová organizace	415	51	57	177	21	37	29	43
708 Organizace zaměstnavatelů	1	1	-	-	-	-	-	-
711 Politická strana, politické hnutí	10	2	-	6	-	2	-	-
722 Evidované církevní právnické osoby	168	13	57	46	16	12	6	18
736 Pobočný spolek	1 964	272	431	353	263	287	185	173
741 Stavovská organizace - profesní komora	9	1	2	3	1	-	1	1
745 Komora (s výjimkou profesních komor)	17	3	2	7	1	-	2	2
751 Zájmové sdružení právnických osob	54	3	11	22	2	6	7	3
761 Honební společenstvo	371	50	90	20	63	67	35	46
771 Dobrovolný svazek obcí	44	5	8	3	6	9	4	9
801 Obec	501	85	94	15	90	98	68	51
804 Kraj	1	-	-	1	-	-	-	-
921 Mezinárodní nevládní organizace	4	-	-	3	-	-	1	-
922 Organizační jednotka mezinár. nevládní org.	2	-	-	2	-	-	-	-
932 Evropská společnost	35	1	2	29	1	1	-	1
936 Zahraniční pobočný spolek	1	-	1	-	-	-	-	-
950 Subjekt právním řádem výslovně neupravený	1	-	-	1	-	-	-	-

